

Rapport 11:2024

Kandidatundersøkelsen 2024

For UiT Norges arktiske universitet

**Ingvild Misje
Asle Høgestøl
Olav Bjørnebekk**

© ideas2evidence 2024

ideas2evidence

Villaveien 5

5007 Bergen

Telefon: 918 17 197

post@ideas2evidence.com

Bergen, september 2024

ISBN: 978-82-8441-050-0

Forsidebilde: «ILP-bygget og Fiskerihøgskolen», fotograf Stina Gulbrandsen

Forord

På oppdrag fra UiT Norges arktiske universitet (UiT) har ideas2evidence gjennomført Kandidatundersøkelsen 2024. Dette er den syvende kandidatundersøkelsen universitetet har gjennomført siden 2010, og den tredje undersøkelsen som har blitt gjennomført av ideas2evidence.

Undersøkelsen, og denne rapporten, gir en grundig beskrivelse av nåsituasjonen til kandidatene som avsluttet sin utdanning ved UiT i 2020, 2021 eller 2022. Som i tidligere undersøkelser har fokuset spesielt vært på kandidatenes overgang til, og integrasjon i, arbeidsmarkedet. Rapporten gir også UiT og arbeidslivet i Nord-Norge kunnskap om kandidatenes geografiske mobilitet, betydningen av kontakt med arbeidslivet under studiene, og hva slags fremtidige studieønsker kandidatene har.

Rapporten gjennomgår også hva slags kvalifikasjoner og ferdigheter kandidatene opplever at studiene ved UiT har gitt dem, og hvordan de overordnet sett vurderer studietiden ved UiT.

Fra UiTs side har Ivar Lie ved Seksjon for læringsmiljø og utdanningskvalitet hatt hovedansvaret for å koordinere prosjektet. Prosjektet har også dratt nytte av gode innspill fra Øyvind Hjuring Mikalsen og Kristin Lien ved UiT.

Hos ideas2evidence har Asle Høgestøl ledet prosjektet. Rapporten er utarbeidet av Ingvild Misje, Asle Høgestøl og Olav Bjørnebekk.

Vi ønsker å takke UiT for godt samarbeid gjennom hele prosjektperioden. En spesiell takk går også til alle kandidatene som deltok i undersøkelsen. Vi håper spørreundersøkelsen og medfølgende rapport vil være til nytte for UiT i sitt videre kvalitetsutviklingsarbeid.

Bergen,

September, 2024

Innhold

Kapittel 1: Bakgrunn, gjennomføring og hovedfunn	1
Om UiT Norges arktiske universitet	1
Rapportens oppbygning.....	1
Forkortelser og grupperinger.....	2
Utvalg, gjennomføring og svarprosent.....	3
Hovedfunn	6
Kapittel 2: Om kandidatene i undersøkelsen	9
Kandidatens alder, grad, fakultetstilhørighet og studieomfang.....	9
Stuedsted og «fleksibilisering».....	11
Avgangår.....	13
Kapittel 3: Kandidatenes arbeidslivstilknytning.....	14
Arbeidslivstilknytning	14
Sektor og bransjetilknytning	24
Funksjoner og oppgaver.....	26
Fra studier til jobb – søknadsprosess og arbeidslivsmobilitet.....	28
Kapittel 4: Videre studier	31
Kandidater som er under utdanning.....	31
Studier ved siden av jobben.....	32
Videre studier etter fullført grad.....	33
Fremtidige studieønsker	35
Kapittel 5: Kontakt med arbeidslivet og andre aktiviteter under studiene	38
Arbeid ved siden av studiene	38
Studierelatert kontakt med arbeidslivet	42
Karriere etter studiene.....	45
Kapittel 6: Rekruttering, arbeidssted og kompetansemobilitet	47
Kandidatenes hjemsted	47
Nåværende arbeidssted.....	48
Geografisk mobilitet.....	50

Samisk språk.....	53
Kapittel 7: Vurderinger av studiene ved UiT	55
Kvalifikasjoner og ferdigheter	55
Vurdering av studiet.....	56

Kapittel 1: Bakgrunn, gjennomføring og hovedfunn

Dette kapittelet starter med en kort redegjørelse av UiT Norges arktiske universitets historie, inkludert institusjonens erfaringer med kandidatundersøkelser. Deretter gjør vi rede for rapportens oppbygning, forkortelser og grupperinger som brukes i rapporten, og hvordan undersøkelsen ble gjennomført, inkludert utvalg og svarprosent. Til slutt oppsummeres hovedfunnene i denne rapporten.

Om UiT Norges arktiske universitet

UiT Norges arktiske universitet (heretter UiT) er verdens nordligste universitet og det sjette største av Norges ti universiteter. UiT er et breddeuniversitet med en rekke institutter og sentre, tilknyttet syv ulike fakulteter. Samlet sett har UiT 3 800 ansatte og 16 700 registrerte studenter. Universitetet ble vedtatt opprettet av Stortinget i 1968 og offisielt åpnet i 1972. Siden den tid har det faglige tilbudet blitt langt bredere, samtidig som UiT i løpet av det siste tiåret har blitt større og mer geografisk spredt gjennom fusjoner med flere høyskoler i Nord-Norge. UiT har i dag 10 studiesteder i hele landsdelen, fra Mo i Rana i sør til Kirkenes i nordøst, i tillegg til studier på Svalbard.

UiT har gjennomført seks kandidatundersøkelser tidligere, med selvstendige rapporter utgitt i 2010, 2012, 2015, 2017, 2019 og 2021. Formålet med kandidatundersøkelsen er å kartlegge kandidatenes arbeidssituasjon, overgang fra studie til arbeidsliv samt hvordan de vurderer egen utdanning med hensyn til arbeidslivsrelevans. Undersøkelsen gir også tilbakemelding til UiT om hvordan utdanningstilbudet matcher arbeidslivets behov, og hvordan læringsutbyttet fra studiene oppleves for nyutdannede kandidater i arbeidslivet.

Årets undersøkelse går ut til kandidater som fullførte en gradsgivende utdanning i 2020, 2021 eller 2022. Dette innebærer en liten endring fra foregående undersøkelser, som har blitt sendt ut til to årskohorter, kortere tid etter avsluttet utdanning.

Rapportens oppbygning

Kapittel 2 gir bakgrunnsinformasjon om kandidatene i undersøkelsen.

Kapittel 3 handler om det som på mange måter er kjernen i denne rapporten – kandidatenes arbeidslivstilknytning. Her undersøker vi i hvilken grad kandidatene er veltilpasset på arbeidsmarkedet og ser nærmere på endringer i arbeidsmarkedstilpasning over tid. Videre ser vi på hvilke sektorer og bransjer kandidatene jobber i, og til slutt ser vi på veien fra studier til jobb, herunder søknadsprosessen og arbeidslivsmobilitet.

I kapittel 4 ser vi nærmere på kandidater som har tatt videre studier etter uteksaminasjon. Dette inkluderer kandidater som hadde studier som hovedbeskjeftigelse på undersøkelsestidspunktet, kandidater som har tatt videre studier, men på spørretidspunktet hadde avsluttet den videre

utdanningen, samt kandidater som for tiden studerer ved siden av jobb. Kapittelet presenterer også kandidatenes planer om fremtidige studier.

Kapittel 5 handler om kandidatenes kontakt med arbeidslivet, deriblant arbeid og aktiviteter ved siden av studiet, og om karriererelaterte tema ble vektlagt i studiene

Kapittel 6 omhandler geografi og arbeidslivsmobilitet, spesifikt hvor UiT rekrutterer kandidater fra og hvor i landet kandidatene får seg jobb. Til slutt redegjør vi også for hvor mange kandidater som behersker samisk språk.

I det siste kapittelet, kapittel 7, ser vi nærmere på kandidatenes vurderinger av hvilke ferdigheter og kvalifikasjoner de har oppnådd gjennom studiet, samt deres overordnede vurdering av studiet.

Forkortelser og grupperinger

Fakultetene forkortes på følgende måte i rapporten:

Fakultetsnavn	Rapportert som
Det helsevitenskapelige fakultet	Helsefak
Det juridiske fakultet	Jurfak
Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi	BFE-fak
Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning	HSL-fak
Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi	IVT-fak
Fakultet for naturvitenskap og teknologi	NT-fak
Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen	UMAK

Det er verdt å merke seg at 49 kandidater tok en såkalt «fri bachelorgrad», som ikke er tilknyttet et spesifikt fakultet. Disse kandidatenes svar er inkludert i alle totaltall, men vil ikke bli presentert som en egen gruppe i rapportens figurer og tabeller.

I rapporten vil også resultatene brytes ned på ulike gradsnivå. Kilden for kandidatenes gradsnivå er registrert grad i FS. Tabellen under viser hvordan de ulike gradsnivåene blir rapportert.

Oppnådd grad FS	Rapportert som
Bachelorstudium	Bachelor ¹
Bachelorstudium, fireårig	
Fireårig studium	
Mastergrad iht. §7, 1-1,5 år	Master ²
Mastergrad iht. §3, 2 år	
Mastergrad iht. §4, 5 år	
Mastergrad iht. §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	
Videreutdanning høyere grad	Profesjon
Profesjonsstudium, høyere grad	
Doktorgrad, tidsnormert	Doktorgrad
Doktorgrad, ikke tidsnormert	

¹ I tillegg til kandidater fra treårige bachelorprogram, inkluderer «Bachelor» 13 kandidater som har tatt fireårig bachelorstudium i musikkutøving, samt 18 kandidater med fireårig studium for ferdigstilling av påbegynt lærerutdanning

² Det er flere varianter av mastergrader i vårt utvalg: 51 prosent av masterkandidatene har tatt en 2-årig mastergrad, 38 prosent har tatt en integrert 5-årig master, mens 10 prosent har tatt en erfaringsbasert mastergrad. «Videreutdanning høyere grad» (jordmorutdanning), og kandidater som har tatt en 1-1,5-årig mastergrad er også inkludert. Dette utgjør hhv. 0,5 prosent og 1 prosent av masterkandidatene.

Utvalg, gjennomføring og svarprosent

Målgruppen for Kandidatundersøkelsen 2024 var kandidater som fullførte bachelorgrad, mastergrad, profesjonsstudium eller doktorgrad ved UiT, i 2020, 2021 eller 2022. Dette er en endring fra tidligere undersøkelser, som har gått ut til kandidater kortere tid etter uteksaminasjon, og i tillegg har inkludert to, ikke tre, årskohorter. 2021-utgaven av UiTs kandidatundersøkelse rettet seg eksempelvis mot kandidater med 2018 eller 2019 som avgangår. Dette innebærer at kandidatene i årets undersøkelse samlet sett har noe lengre fartstid på arbeidsmarkedet, og vi poengterer enkelte steder i rapporten at dette kan ha påvirket funnene våre, eksempelvis ved å dra arbeidslivstilpasningen i positiv retning. Merk også at årets undersøkelse har et høyere antall svar enn tidligere, ettersom en ekstra årskohort ble inkludert i undersøkelsens utvalg.

Det er også verdt å nevne at rundt 200 bachelorkandidater fra 2020-kullet rakk å oppnå en mastergrad ved UiT i 2022, og har mottatt undersøkelsen på grunnlag av høyeste oppnådde grad. Andelen bachelorkandidater er derfor noe lavere i 2020-kullet enn 2021-kullet. 2022-kullet hadde særlig mange masterkandidater fordi dette var første året videreutdanningene som spesialsykepleier var masterutdanninger. Av denne grunn skiller 2022-kullet seg fra 2020- og 2021-kullene, med høyere andel masterkandidater, og tilsvarende lavere andel bachelorkandidater.

Informasjon om kandidatene i målgruppen, inkludert kontaktinformasjon, ble hentet ut av det studieadministrative systemet *Felles studentsystem* (FS).

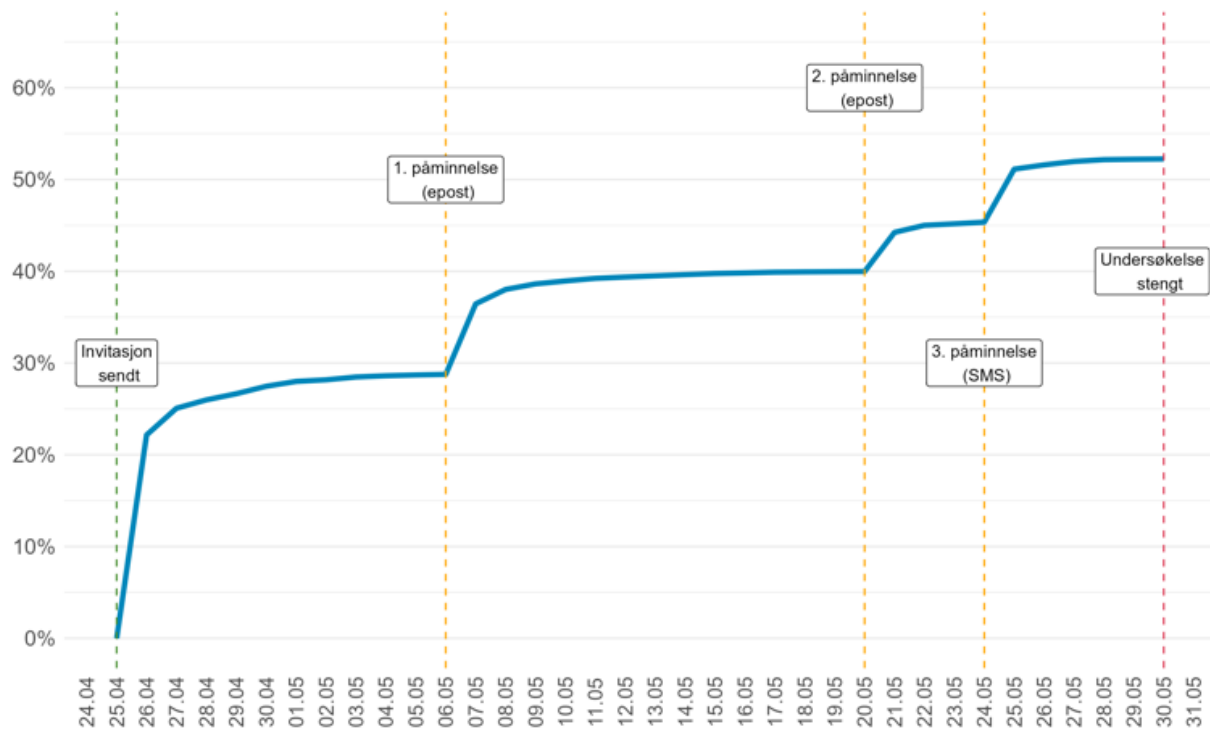
Undersøkelsen var tilrettelagt for svargiving på norsk, engelsk og nordsamisk. All e-postkommunikasjon var utformet på alle tre språk. 93,9 prosent av kandidatene svarte på norsk, mens 5,6 prosent svarte på engelsk. Kun 0,5 prosent valgte å besvare undersøkelsen på nordsamisk. I tillegg til tilrettelegging på flere språk ble det benyttet incentiv for å øke svarprosenten. Alle kandidatene som deltok i undersøkelsen ble informert om at de ved å fullføre sin besvarelse, var med i trekningen av tre reisegavekort til en verdi av 5000 kr hver.

Undersøkelsen var samtykkebasert i tråd med personvernforordningen av 2018 (GDPR). Alle respondentene ble informert om sine rettigheter i forbindelse med datainnsamlingen og om muligheten til å trekke seg uten å oppgi en grunn. Kun 9 kandidater tok et aktivt valg om å ikke gi sitt samtykke til å delta i undersøkelsen. Disse kandidatene ble ikke stilt ytterligere spørsmål.

Undersøkelsen ble gjennomført som en webundersøkelse i tidsrommet 25. april til 30. mai 2024. All kontakt med kandidatene skjedde via e-post eller SMS. I figur 1.1 viser vi utviklingen i antall svar og svarprosent gjennom feltperioden. Undersøkelsen ble sendt ut til 9 098 kandidater.³ Av disse valgte til sammen 4 753 kandidater å svare på undersøkelsen. Dette inkluderer 4 584 fullførte besvarelser, og 169 ufullførte besvarelser. For at ufullførte besvarelser skulle bli inkludert, satte vi som krav at kandidatene måtte ha svart på minst 5 substansielle spørsmål i undersøkelsen, ikke inkludert språkvalg og samtykkespørsmål. Samlet sett gir dette en **svarprosent på 52,2 prosent**.

³ Vi regner med å ha opprettet teoretisk kontakt med alle respondentene gjennom minst én kanal (e-post eller SMS), og gjør derfor ikke beregninger på teknisk frafall (ugyldige epostadresser eller ikke-fungerende telefonnummer).

Figur 1.1: Utvikling i svarprosent gjennom feltperioden⁴

Kandidatene ble invitert til undersøkelsen 25. april 2024. Invitasjonene ble først sendt ut til et mindre utvalg om morgenen (en såkalt *soft launch*). Ingen tekniske problemer ble avdekket, og resten av utvalget ble dermed invitert senere på dagen.

Første påminnelse ble sendt på e-post den 06. mai, mens andre påminnelse ble sendt på e-post den 20. mai. Tredje, og siste påminnelse, ble sendt på e-post den 24. mai. De aller fleste kandidatene mottok denne påminnelsen på SMS, men et lite mindretall, som ikke var registrert med (norsk) mobiltelefonnummer, fikk også den påminnelsen sendt på e-post. Undersøkelsen ble stengt den 30. mai. Totalt lå undersøkelsen i felt litt over en måned.

I neste tabell vises fordelingen av kandidater på ulike kandidatgrupper. Bruttoutvalget er antallet som mottok invitasjon om å delta, og nettoutvalget er de som svarte på undersøkelsen. I tillegg vises svarprosent per kandidatgruppe.

⁴ Svarprosent gjengis med én dags etterslep.

Tabell 1.1: Svarprosent med nedbrytninger

	Bruttoutvalg	Nettutvalg	Svarprosent
Total	N=9098	N=4753	52 %
Grad			
Bachelor	56 %	51 %	48 %
Master	35 %	39 %	57 %
Profesjonsstudium	5 %	6 %	62 %
Doktorgrad	4 %	5 %	61 %
Fakultet			
BFE-fak	18 %	17 %	50 %
Helsefak	34 %	35 %	53 %
HSL-fak	25 %	26 %	54 %
IVT-fak	7 %	6 %	44 %
Jurfak	6 %	7 %	62 %
NT-fak	8 %	8 %	49 %
UMAK	1 %	1 %	43 %
Kjønn			
Kvinne	61 %	65 %	56 %
Mann	39 %	35 %	46 %
Avgangår			
2020	31 %	31 %	52 %
2021	34 %	33 %	52 %
2022	36 %	36 %	53 %

Den totale svarprosenten endte på 52,2 prosent. Dette er nesten 7 prosentpoeng høyere enn i 2021-undersøkelsen (45,4 prosent), men lavere enn 2019-undersøkelsen, som oppnådde en svarprosent på 58,6.

Bachelorkandidatene har lavere svartilbøyelighet enn kandidater med høyere gradsnivå. Svarprosenten på 48 prosent er imidlertid langt høyere enn i 2021, da rett under 40 prosent av bachelorkandidatene svarte på undersøkelsen. Denne økningen er en sentral forklaring på den generelle økningen i svarprosent i årets undersøkelse.

Blant fakultetene er det kandidatene fra Jurfak som var flinkest til å svare på kandidatundersøkelsen. Dette var også tilfellet i 2021. De laveste svarprosentene finner vi hos kandidatene fra UMAK og IVT-fak.

56 prosent av kvinnene svarte på undersøkelsen, mot 46 prosent av mennene. Begge grupper har høyere svarprosent i 2024 enn i 2021, men økningen er størst blant kvinnene. Dermed har forskjellen i svartilbøyelighet mellom kjønnene også økt, fra 4 prosentpoengs forskjell i 2021, til 10 prosentpoengs forskjell i 2024. Dette påvirker sammensetningen av utvalget for årets undersøkelse. Kvinner er i utgangspunktet i flertall blant kandidatene, og den høyere svarprosenten gjør at 65 prosent av respondentene i vårt bruttoutvalg er kvinner (mot 61 prosent i nettoutvalget). Forskjellen i svarvillighet gjør også at de mannsdominerte teknologifakultetene (IVT-fak og NT-fak) er noe underrepresentert i vårt nettoutvalg.

Avslutningsvis ser vi at avgangår har lite å si for svarvilligheten hos UiT-kandidatene.

Hovedfunn

Høy grad av arbeidslivstilpasning

UiT-kandidatene har historisk sett vært veltilpasset på arbeidsmarkedet, og årets undersøkelse er ikke et unntak. Kombinasjonen av svært lav arbeidsledighet (1,7 prosent), lave andeler som jobber ufrivillig deltid (3,2 prosent), og få som opplever at jobben ikke er relevant for utdanning (7 prosent), gir en rekordhøy andel veltilpassede kandidater i årets undersøkelse, 88,1 prosent. Dette er en forbedring på 3,1 prosentpoeng siden 2021, og nesten 7 prosentpoeng bedre enn i 2017.

UiT-kandidatenes posisjon på arbeidsmarkedet er også styrket gjennom klart høyere andeler med fast jobb: 70 prosent i årets undersøkelse, mot 61 prosent i 2021. Vi poengter i rapporten at dette, og andre positive utviklingstrekk, delvis kan forklares gjennom en endring i utvalget for årets undersøkelse – som inkluderte flere kandidater med noe lengre fartstid på arbeidsmarkedet. Samtidig finner vi at den positive utviklingen holder seg, om ikke like sterk, når vi sammenligner grupper med lik fartstid.

Det er forskjeller i arbeidslivstilpasningen mellom UiT-kandidatene, blant annet avhengig av gradsnivå og fakultetstilhørighet. Mens 97 prosent av profesjonskandidatene er veltilpasset på arbeidsmarkedet, gjelder dette 85 prosent av bachelorkandidatene. På fakultetsnivå skiller kandidater fra Det juridiske fakultet seg ut i positiv forstand – her er det hele 97 prosent som kan anses som veltilpasset. Blant kandidatene fra fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning er veltilpasningsandelen noe lavere, men også her er det en klar majoritet, 86 prosent, som anses som veltilpasset på arbeidsmarkedet.

Den positive utviklingen viser seg også i overgangen mellom studier og arbeidslivet. UiT-kandidatene i årets undersøkelse fikk både raskere jobb, og måtte sende færre jobbsøknader for å få sin første jobb, enn hva tilfellet var i 2021-undersøkelsen.

Sektor, bransje og stillingsnivå

En klar majoritet av UiT-kandidatene, 65 prosent, arbeider i offentlig sektor. Dette er nøyaktig samme andel som i 2021-undersøkelsen. Som man kan forvente finner vi en tydelig kjønnsdimensjon i sektortilhørigheten. Mens 72 prosent av kvinnene arbeider i offentlig sektor, gjelder dette kun 52 prosent av de mannlige kandidatene. Kjønnsforskjellen mellom offentlig og privat sektor er tilnærmet uendret siden 2021-undersøkelsen.

Forskjellene mellom kvinner og menn gjør seg også gjeldende på kandidatenes bransjetilhørighet. Kvinner er blant annet overrepresentert innenfor pleie- og omsorgstjenester, helsetjenester og sosiale tjenester, barnevern, miljøarbeid, arbeidstrening og PPT. Mennene er sterkt overrepresentert innenfor bransjer som olje/gass og bergverk/utvinning og samferdsel/transport.

For UiT sett under ett, er helsetjenester bransjen flest kandidater får seg jobb i. Litt over en femtedel av de spurte svarer at de jobber i denne bransjen. Det er også en god del kandidater som jobber innenfor offentlig administrasjon, samt undervisningsrelaterte bransjer (høyere utdanning, grunnskolen/SFO eller barnehage). Kandidatenes utdanning og bransje påvirker naturlig nok også hvilke typer arbeidsoppgaver kandidatene har. «Undervisning, opplæring og veiledning» er den

hyppigst valgte arbeidsoppgaven, etterfulgt av «pasientbehandling», «pleie og omsorg» og «administrasjon, organisering og planlegging».

Majoriteten av UiT-kandidatene som svarte på undersøkelsen er mellom 25 og 30 år i 2024, og er dermed stort sett ganske ferske på arbeidsmarkedet. Det er derfor naturlig at majoriteten av kandidatene, 67 prosent, oppgir at de i deres nåværende stilling er ansatt, uten særskilt lederansvar. 11 prosent av kandidatene har lederstilling med personal- og/eller resultatansvar, men mange av disse har tatt erfaringsbasert mastergrad, er eldre enn gjennomsnittet, og har naturlig nok en del mer arbeidserfaring enn den jevne kandidat.

Mange har kontakt med arbeidslivet under studiene

Lønnet arbeid ved siden av studiene er normen for UiT-kandidatene, 84 prosent arbeidet ved siden av studiene. De aller fleste av dem jobbet deltid eller uten avtalefestet stillingsandel. Flertallet av disse kandidatene, 61 prosent, oppgir at de hadde en studierelevant jobb. Arbeid på heltid er mye mer vanlig blant kandidater som *studerte på deltid*. 60 prosent av de som studerte på deltid og jobbet ved siden av, arbeidet heltid, mot kun 9 prosent blant de som *studerte på fulltid*.

En høy andel av kandidatene, 71 prosent, hadde en form for *studierelatert kontakt med arbeidslivet* i løpet av studietiden sin. 49 prosent hadde obligatoriske praksis under studiene, mens 14 prosent hadde oppgavesamarbeid med en ekstern virksomhet. 29 prosent av kandidatene hadde ingen direkte studierelatert kontakt med arbeidslivet (her ser vi bort i fra ordinært arbeid ved siden av studiene). I alt mente 40 prosent av kandidatene at den studierelaterte kontakten med arbeidslivet i *stor* eller *svært stor grad* bidro til at de fikk jobb.

Rekruttering, arbeidssted og kompetansemobilitet

Avgrenset til kandidatene som for tiden er i arbeid, finner vi at 63 prosent av kandidatene bodde i Nord-Norge før studier, og også at 63 prosent arbeider i Nord-Norge nå. Nord-Norge samlet sett har altså hverken nettotap- eller gevinst av kandidater. Troms skiller seg ut av de nordnorske fylkene, ved å ha en tydelig nettogevinst i form av høyt utdannet arbeidskraft, med +8 prosentpoeng. Nordland og Finnmark opplever nettotap på henholdsvis -6 og -2 prosentpoeng. Ved siden av Troms, er det kun det større Østlandsområdet (Oslo, Akershus, Buskerud, Østfold, Telemark og Vestfold) som oppnår en nettogevinst av betydning (+5 prosentpoeng).

Sammenlignet med 2021 finner vi at hovedtrekkene når det gjelder geografisk mobilitet i de nordnorske fylkene står ved lag, men at nettotilflyttingen til Troms er lavere nå enn ved forrige undersøkelse, med +13 prosentpoeng i 2021 mot +8 prosentpoeng i 2024. Nettogevinsten for Troms sin del faller med avgått tid siden avsluttet utdanning. Deler av nedgangen kan derfor forklares gjennom den allerede nevnte justeringen i årets utvalg, som inkluderer flere kandidater med lengre fartstid i arbeidsmarkedet.

Når vi bryter mobiliteten i de nordligste fylkene ned på regionalt nivå, ser vi tydelig at mange kandidater får arbeidssted i Tromsøområdet etter avsluttet utdanning. Tromsøregionen opplever en nettogevinst på +13 prosentpoeng. Resten av regionene i nord opplever nettotap, eller flyttebalanse, av ferdigutdannede fra UiT.

De aller fleste kandidatene, 90 prosent, har fått jobb der de ønsket. Over halvparten av kandidatene som ønsker å arbeide *et annet sted* enn de gjør i dag, kommer fra Nordland, Troms eller Finnmark, og flertallet blant de som kommer fra Nordland eller Troms, ønsker å returnere til sitt eget hjemfylke/region. Den klart vanligste grunnen til at kandidatene jobber et annet sted enn de egentlig ønsker seg, er for få relevante ledige stillinger for den enkeltes utdanningsbakgrunn.

Vurdering av studiet

De aller fleste kandidatene er fornøyd med utdanningen de har tatt ved UiT. I alt svarer 52 prosent at de er fornøyd og 32 prosent at de er *svært fornøyd* med utdanningen de har tatt. De som har relevant jobb, er mer fornøyd enn dem som ikke har relevant jobb. Bachelorkandidater er noe mindre fornøyd med utdanningen ved UiT, sammenlignet med kandidater som har avlagt en høyere grad. Det er relativt liten forskjell i fornøydhet mellom UiTs fakultet, men vi merker oss at kandidater fra Det juridiske fakultet i større grad enn andre er *svært fornøyd* med utdanningen sin.

Sammenlignet med tidligere undersøkelser er kandidatene omtrent like fornøyd som før. I 2021 var totalt 85 prosent fornøyd med utdanningen ved UiT, mot 84 prosent i 2019 og 82 prosent i 2017.

De aller fleste oppgir at studiene har gitt dem evner til å tilegne seg ny kunnskap, arbeide selvstendig, analytiske og metodiske ferdigheter og til å formulere seg skriftlig, mm. En noe mindre andel oppgir at studiet har gitt dem evner til å samarbeide, effektiv tidsbruk og knytte kontakter og bygge relasjoner. Oppsummert ser vi et mønster hvor de aller fleste kandidatene opplever at de har fått faglig kunnskap og evnen til å bruke og formidle dem, en noe mindre andel mener de har tilegnet seg mellommenneskelige egenskaper gjennom studiet, mens de færreste har fått evner til innovasjon og å skape sin egen virksomhet. Kandidatenes vurderinger av kvalifikasjoner og ferdigheter, opparbeidet gjennom studiene, har vært stabile over flere kandidatundersøkelser – og det er ingen nevneverdige forskjeller fra 2021-undersøkelsen å trekke frem.

Kapittel 2:

Om kandidatene i undersøkelsen

Dette kapittelet gir en sammenfattet beskrivelse av kandidatenes bakgrunn, deriblant alder, kjønn, fakultetstilhørighet, gradsnivå og avgangår.

Kandidatens alder, grad, fakultetstilhørighet og studieomfang

Over halvparten av kandidatene som svarte på kandidatundersøkelsen 2024 er født mellom 1994 og 1999. Kandidater født i 1996 utgjør den største alderskategorien med 12 prosent. Median-kandidaten er født i 1994 og er altså 30 år i 2024. Den eldste kandidaten i utvalget er født i 1944 og den yngste i 2001. På landsbasis er det gjennomgående flere kvinner enn menn som tar høyere utdanning. Denne kjønnsbalansen reflekteres også i utvalget vårt, hvor 65 prosent av kandidatene er kvinner og 35 prosent er menn.

Figur 2.1: Kandidatenes avlagte grad (N=4753)

Over halvparten av kandidatene, 51 prosent, har avlagt en bachelorgrad. 39 prosent har avlagt en mastergrad. Til sammen har 11 prosent tatt et profesjonsstudium eller avlagt en doktorgrad.

Tabell 2.1: Kandidatenes fakultetstilhørighet

	Total	Mann	Kvinne
Total (n=4753)	100 %	35 %	65 %
BFE-fak (n=816)	17 %	45 %	55 %
Helsefak (n=1649)	35 %	20 %	80 %
HSL-fak (n=1226)	26 %	27 %	73 %
IVT-fak (n=290)	6 %	82 %	18 %
Jurfak (n=314)	7 %	34 %	66 %
NT-fak (n=363)	8 %	69 %	31 %
UMAK (n=46)	1 %	43 %	57 %

Tabellen over viser hvor kandidatene har tatt sin utdanning. Det største fakultetet i vårt utvalg er Helsefak, hvor 35 prosent av kandidatene har fullført sin grad. Det minste fakultetet er UMAK, med 1 prosent av kandidatene.

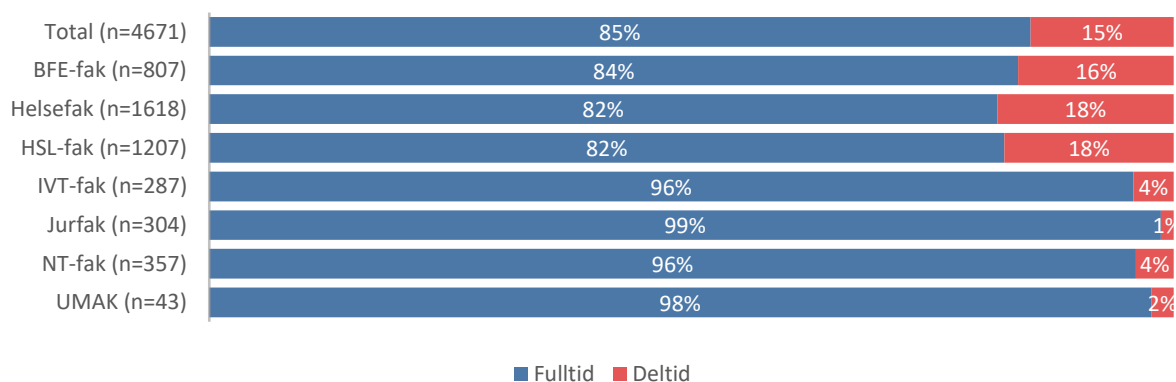
Tabell 2.1 viser også prosentandelen menn og kvinner, kalkulert innenfor fakultet. Kjønnsforskjellen er størst ved IVT-fak, hvor 82 prosent av kandidatene er menn, og Helsefak, hvor 80 prosent er kvinner. Kjønnsbalansen ved disse fakultetene har dermed ikke endret seg nevneverdig siden forrige kandidatundersøkelse: Da var 80 prosent av kandidatene ved IVT-fak menn og 75 prosent av kandidatene ved Helsefak kvinner.

Tabell 2.2: Kandidatenes gradsnivå fordelt på fakultetstilhørighet

	Bachelor	Master	Profesjon	Doktorgrad
Total (n=4753)	51 %	39 %	6 %	5 %
BFE-fak (n=816)	50 %	46 %	0 %	4 %
Helsefak (n=1649)	55 %	23 %	17 %	6 %
HSL-fak (n=1226)	52 %	44 %	0 %	4 %
IVT-fak (n=290)	75 %	24 %	0 %	1 %
Jurfak (n=314)	0 %	98 %	0 %	2 %
NT-fak (n=363)	48 %	43 %	0 %	9 %
UMAK (n=46)	59 %	41 %	0 %	0 %

Tabell 2.2 viser gradsnivået innenfor hvert enkelt fakultet, og vi ser at det er vesentlige forskjeller mellom fakultetene. IVT-fak har den høyeste andelen av bachelorkandidater med 75 prosent. Masterandelen er desidert størst ved Jurfak, hvor 98 prosent har tatt mastergrad og resterende kandidater har tatt doktorgrad.⁵ Gradsnivået er mest variert ved Helsefak, hvor 17 prosent av kandidatene har tatt et seksårig profesjonsstudium innenfor medisin eller psykologi. Både dette og andre fakultet har for øvrig mange andre profesjonsutdanninger som utdanner til spesifikke yrker, både på bachelor- og masternivå.

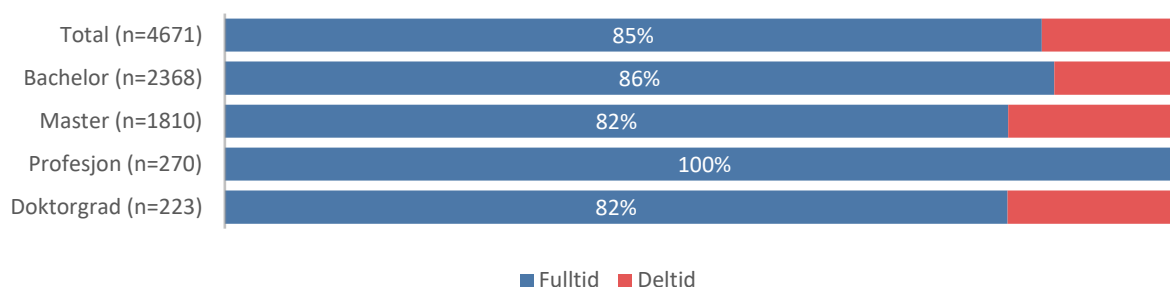
Figur 2.2: Var ditt siste studieprogram på fulltid eller deltid? Fordelt på fakultet

De aller fleste kandidatene, 85 prosent, gjennomførte studieprogrammet ved UiT på fulltid. Av figur 2.2 ser vi likevel at det er noe variasjon mellom fakultetene, der andelen som tok graden sin på deltid er størst ved BFE-fak, Helsefak og HSL-fak. Her gjennomførte i underkant av hver femte kandidat graden sin som et deltidsstudium. Ved Helsefak er dette en økning i andel deltidsstudenter på 4 prosentpoeng fra forrige undersøkelse, mens andelen deltidsstudenter ved HSL-fak har gått ned med 8 prosentpoeng i samme periode.

⁵ Noen utdanningsinstitusjoner tilbyr bachelorgrad i rettsvitenskap. UiT har ikke et slikt tilbud.

Figur 2.3: Var ditt siste studieprogram på fulltid eller deltid? Fordelt på grad

Forskjellene er mindre på gradsnivå, med unntak av profesjon, der alle kandidatene hadde heltidsprogram. Som vi tidligere har sett, tilhører samtlige i sistnevnte gruppe Helsefak.

Stuedsted og «fleksibilisering»

UiT har en relativt desentralisert campusstruktur sammenlignet med mange andre av landets universiteter. Disse strekker seg fra Mo i Rana i sør til Kirkenes i nordøst, foruten studietilbudet på Svalbard. I tillegg kommer nettbaserte studieprogram, men disse har likevel en forankring ved et av UiTs mange campus. Fleksible og desentraliserte utdanningsmuligheter har over flere år og regjeringer, blitt trukket frem som et virkemiddel for å dekke kompetansebehov i hele Norge, og bygge opp under målsetninger om tilrettelegging for livslang læring.⁶

Tabell 2.3: På hvilket studiested foregikk hoveddelen av ditt siste studieprogram?⁷

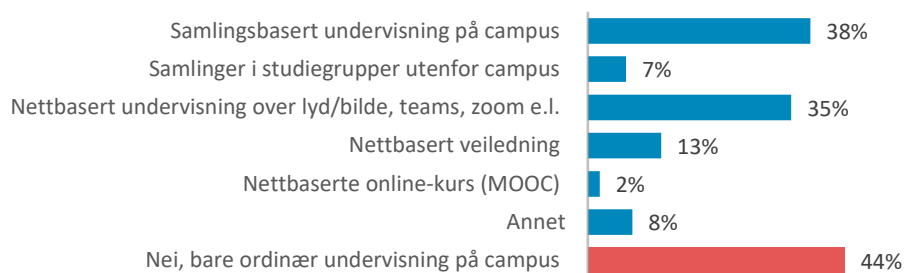
	Andel	N
Tromsø	74 %	3520
Harstad	8 %	357
Alta	7 %	307
Narvik	6 %	277
Hammerfest	2 %	72
Bodø	1 %	41
Annet studiested	2 %	109

74 prosent av kandidatene har tatt hoveddelen av sitt studieprogram ved UiTs campus i Tromsø. 8 prosent av kandidatene har hovedsakelig studert ved campus i Harstad, 7 prosent i Alta og 6 prosent i Narvik. 5 prosent av studentene oppgir Hammerfest, Bodø eller annet studiested enn de overnevnte.

⁶ Se for eksempel: NTB (2019). *Ønsker flere desentraliserte og rullerende studieplasser*. Universitetsavisa. Lenke: <https://www.universitetsavisa.no/politikk/onsker-flere-desentraliserte-og-rullerende-studieplasser/117394> [lastet ned 29.07.2024], og Kunnskapsdepartementet (2021): «Strategi for desentralisert og fleksibel utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter».

⁷ Studiesteder med færre enn 30 kandidater inkluderes under «Annet studiested».

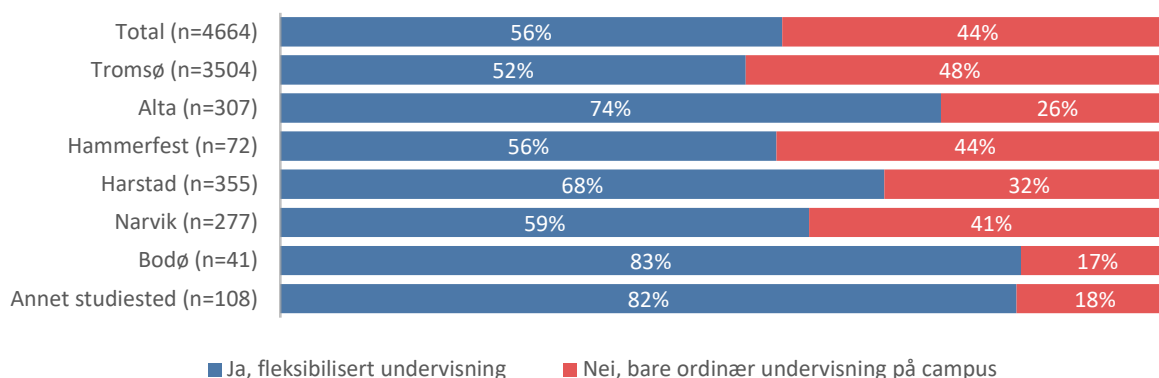
Figur 2.4: Var ditt siste studieprogram *fleksibilisert* i form av samlinger, nettbasert undervisning og/eller veiledning? (N=4664). Flere svar mulig.

Kandidatene ble spurt om de har fulgt en form for «fleksibilisert» undervisning i sitt studieprogram. Dette inkluderer alle typer undervisning som har et annet format enn ordinær undervisning. Det inkluderer, men er ikke begrenset til, bruk av digitale verktøy og læringsressurser. Flexibilisering kan også innebære et utdanningsløp hvor undervisningen periodevis er intensivert og således tilrettelagt for pendling og arbeid ved siden av studier.

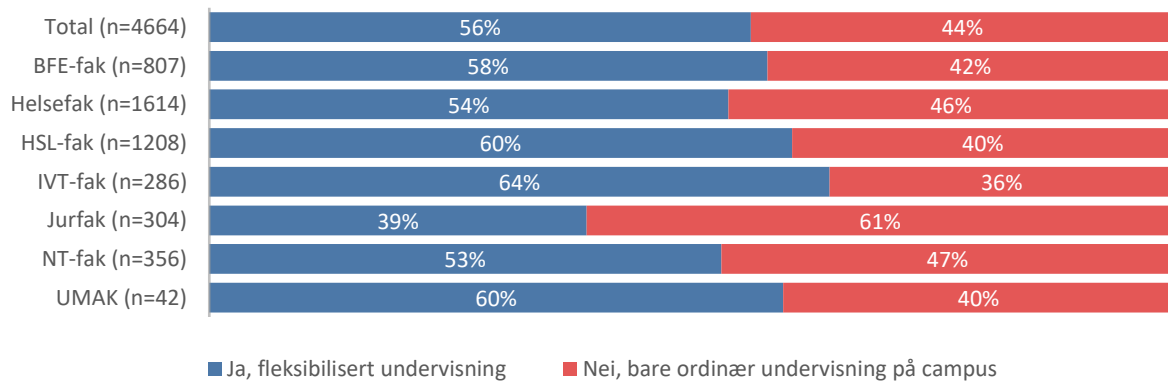
Sammenlignet med kandidatundersøkelsen i 2021, er det i år langt færre kandidater som oppgir at de bare har hatt ordinær undervisning på campus (44 prosent i årets undersøkelse, mot 63 prosent i 2021). Med korona-pandemien som bakteppe, er det ikke overraskende at det særlig er fleksibilisering i form av nettbasert undervisning som har økt i denne perioden, med hele 25 prosentpoeng. Likevel ser vi at samlingsbasert undervisning på campus også har økt noe, fra 31 prosent i 2021 til 38 prosent i årets undersøkelse.

Figur 2.5: Var ditt siste studieprogram *fleksibilisert* i form av samlinger, nettbasert undervisning og/eller veiledning? Fordelt på campus

Når vi ser alle formene for fleksibilisering under ett, ser vi at det er visse forskjeller mellom de ulike campusene. Den desidert største campusen, Tromsø, har den laveste graden av fleksibilisert undervisning, med 52 prosent. Dette er likevel en betydelig økning fra forrige undersøkelse, da andelen var på 31 prosent. Også de øvrige campusene har over tid hatt et økende omfang av fleksibilisert undervisning.

Figur 2.6: Var ditt siste studieprogram *fleksibilisert* i form av samlinger, nettbasert undervisning og/eller veiledning? Fordelt på fakultet

Når det er fakultetene vi sammenligner, ser vi at Jurfak har den laveste graden av fleksibilisering, mens IVT-fak har den høyeste. Variasjonen mellom fakultetene er imidlertid langt mindre enn det vi tidligere har sett.

Avgangstår

Kandidatene i vårt utvalg har fullført graden sin i løpet av 2020 (31 prosent av utvalget), 2021 (33 prosent av utvalget) eller 2022 (36 prosent av utvalget). Majoriteten av utvalget vårt, til sammen 68 prosent, ble uteksaminert i løpet av juni måned i ett av de tre nevnte årene. Dette er likt som for 2021-undersøkelsen.

Regnet fra tidspunktet undersøkelsen ble sendt ut (slutten av april 2024), var det i snitt 34 måneder siden kandidatene fullførte utdanningen sin ved UiT. Mellom de ulike kandidatene i nettutvalget vårt varierte medgått tid siden uteksaminasjon fra 16 til 52 måneder.

I 2021-undersøkelsen var det i snitt 26 måneder siden kandidatene hadde fullført utdanningen sin. Økningen i medgått tid skyldes først og fremst inkluderingen av et ekstra kull i utvalget (2020-kullet), som trekker opp gjennomsnittet.

Dersom vi avgrensner overnevnte analyser til 2021/2022-kullene, som er sammenlignbare med utvalget for 2021-undersøkelsen, blir gjennomsnittlig avstand til uteksaminasjon ca. 27 måneder. Altså på linje med forrige undersøkelse.

Kapittel 3:

Kandidatenes arbeidslivstilknnytning

I dette kapitlet tar vi for oss kandidatenes arbeidslivstilknnytning. Vi ser blant annet på kandidatenes arbeidslivsstatus, grad av tilpasning til arbeidsmarkedet og sektor- og bransjetilhørighet. Vi ser også på veien fra studier til jobb – hvor lang tid kandidatene brukte for å få jobb, og hvor mange søknader de måtte sende før de fikk sin første jobb. Overordnet sett finner vi at majoriteten av kandidatene ved UiT er veltilpassede på arbeidsmarkedet.

Arbeidslivstilknnytning

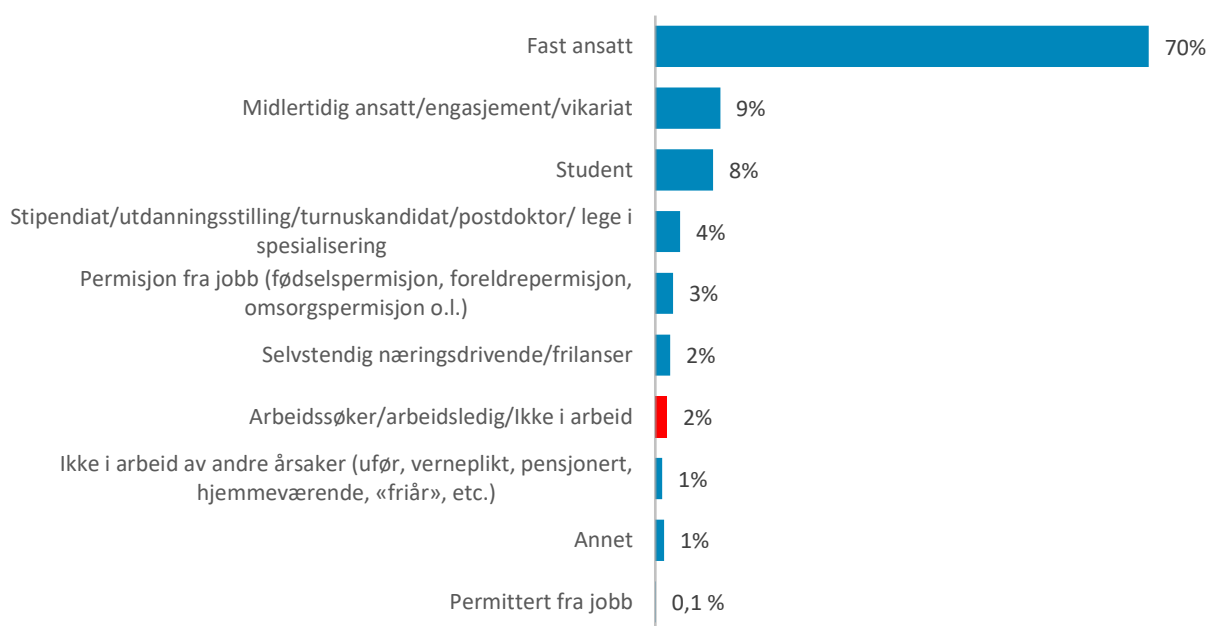
Tilpasning til arbeidslivet

Tilpasning til arbeidslivet er et begrep som sier noe om kandidatenes overordnede situasjon og tilknytning til arbeidsmarkedet. Begrepet tar utgangspunkt i en idealsituasjon der arbeidstakeren har en jobb å gå til, arbeider fulltid dersom det er det vedkommende ønsker og utfører et arbeid som oppleves relevant i forhold til egen utdanningsbakgrunn. Dersom alle disse tre faktorene er oppfylt regnes kandidatene som veltilpasset i arbeidslivet.

I dette delkapitlet gjennomgår vi de ulike faktorene som regnes inn under tilpasningsbegrepet. Avslutningsvis ser vi på andelene som ikke er veltilpasset på arbeidsmarkedet, og viser hvordan dette har endret seg over tid.

Som beskrevet i kapittel 1, er utvalget av kandidater i årets undersøkelse ikke helt sammenlignbart med kandidatene i forrige undersøkelse. Årets utvalg har kollektivt lengre fartstid i arbeidsmarkedet enn kandidatene i 2021-undersøkelsen, og flere steder ser vi at dette bidrar til samlet sett økt arbeidslivstilpasning. Underveis i dette kapitlet vil vi derfor presentere tall fra årets undersøkelse, hvor 2020-kandidatene er holdt utenfor. Ved å fokusere på kandidatene med avgangår i 2021 og 2022, blir fartstiden på arbeidsmarkedet sammenlignbart med utvalget fra forrige undersøkelse.

Figur 3.1: Hva er din hovedbeskjeftigelse? (N=4753)

I alt svarer 85 prosent av kandidatene at de er i jobb, som fast ansatt, midlertidig, stipendiat eller selvstendig næringsdrivende. For de fleste er fast ansettelse den ideelle ansettelsesformen, og det gjelder 70 prosent av årets kandidater. Både andelen i jobb, og andelen fast ansatte, har økt siden 2021-undersøkelsen. Mens 61 prosent av kandidatene i forrige undersøkelse hadde fast jobb, er tilsvarende andel i årets undersøkelse 70 prosent. Det er verdt å merke seg at selv om utviklingen påvirkes av kandidatenes samlede lengre fartstid på arbeidsmarkedet, er den fortsatt positiv når man sammenligner tilsvarende kull mellom de to undersøkelsene: 68 prosent av 2021/2022-kandidatene sett under ett har fast arbeid, en økning på 7 prosentpoeng siden 2021-undersøkelsen. I tillegg har 76 prosent av kandidatene med avgangår i 2020 fast ansettelse.

4 prosent har en type tidsavgrenset stilling som stipendiat, utdanningsstilling, turnuskandidat eller videreutdanning som lege, mens 9 prosent har en annen form for midlertidig ansettelse. 8 prosent er for tiden studenter. Kun 2 prosent svarer at de er «arbeidssøker/arbeidsledig/ikke i arbeid» og svært få oppgir at de er permittert. Av kandidatene som svarte «annet» (1 prosent), svarer de fleste at de kombinerer jobb og studier.

Tabell 3.1: Hva er din hovedbeskjeftigelse? Fordelt på grad

	Bachelor	Master	Profesjon	Doktorgrad
Fast ansatt (n=3341)	67 %	78 %	53 %	62 %
Midlertidig ansatt/engasjement/vikariat (n=440)	8 %	7 %	26 %	17 %
Stipendiat, LIS, etc. (n=168)	1 %	5 %	10 %	12 %
Selvstendig næringsdrivende/frilanser (n=101)	1 %	3 %	5 %	3 %
Permisjon fra jobb (n=120)	3 %	2 %	4 %	1 %
Student (n=392)	15 %	1 %	0 %	0 %
Arbeidssøker/arbeidsledig/ikke i arbeid (n=80)	2 %	2 %	1 %	2 %
Ikke i arbeid av andre årsaker (n=47)	1 %	1 %	1 %	2 %
Annet (n=60)	2 %	1 %	0 %	1 %
Permittert fra jobb (arbeidsgiver har permittert deg) (n=4)	0 %	0 %	0 %	0 %

Tabell 3.1 viser kandidatenes hovedbeskjeftigelse brutt ned på gradnivå. Andelen med fast ansettelse er høyeste for de med mastergrad (78 prosent) og lavest blant kandidater som har tatt et

profesjonsstudium (53 prosent). Samtidig er graden av arbeidsledighet lavest i den sistnevnte gruppen. Videre ser vi at det først og fremst er de med oppnådd bachelorgrad som for tiden er aktive studenter.

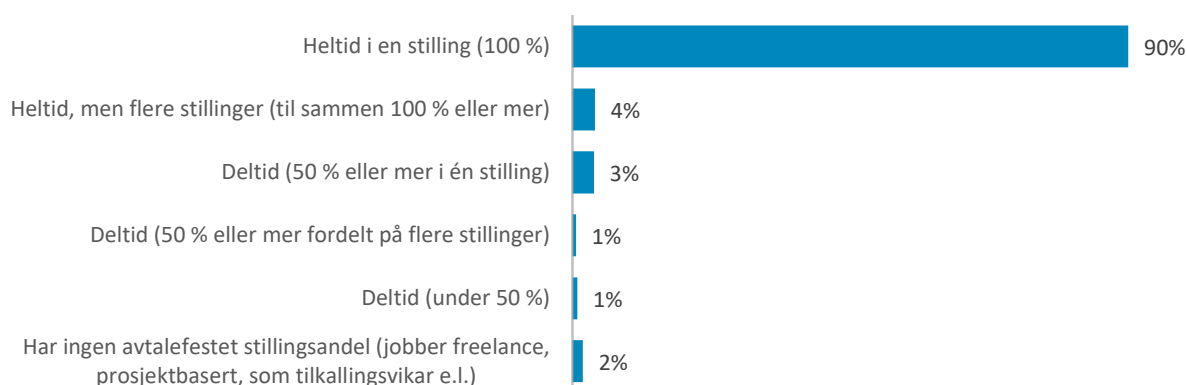
Tabell 3.2: Hva er din hovedbeskjeftigelse? Fordelt på fakultet

	BFE-fak	Helsefak	HSL-fak	IVT-fak	Jurfak	NT-fak	UMAK
Fast ansatt (n=3341)	71 %	65 %	68 %	83 %	90 %	75 %	43 %
Midlertidig ansatt/engasjement/vikariat (n=440)	5 %	13 %	11 %	1 %	4 %	7 %	9 %
Stipendiat, LIS, etc. (n=168)	4 %	4 %	2 %	2 %	2 %	6 %	0 %
Selvstendig næringsdrivende/frilanser (n=101)	1 %	3 %	2 %	1 %	0 %	0 %	30 %
Permisjon fra jobb (n=120)	3 %	3 %	3 %	1 %	2 %	1 %	0 %
Student (n=392)	13 %	7 %	9 %	7 %	1 %	8 %	13 %
Arbeidssøker/arbeidsledig/Ikke i arbeid (n=80)	2 %	1 %	3 %	1 %	1 %	1 %	0 %
Ikke i arbeid av andre årsaker (n=47)	1 %	1 %	1 %	0 %	0 %	1 %	2 %
Annet (n=60)	0 %	1 %	1 %	3 %	1 %	0 %	2 %
Permittert fra jobb (arbeidsgiver har permittert deg) (n=4)	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %

Andelen med fast ansettelse er høyest for kandidater med bakgrunn fra Jurfak, der hele 90 prosent av kandidatene er fast ansatt. Andelen er også høye blant realistene, med 83 prosent for IVT-fak og 75 prosent for NT-fak. Lavest andel i fast ansettelse finner vi blant UMAK-kandidatene (43 prosent), men hovedårsaken til dette er at det i denne kandidatgruppen er mange som er selvstendig næringsdrivende (30 prosent).

Arbeidsledigheten er gjennomgående lav, også når tallene brytes ned på fakultetsnivå. Man må gå ned på instituttnivå for å finne arbeidsledighetsnivå som skiller seg ut i negativ forstand. Mange av instituttene med høyest arbeidsledighet er lokalisert ved HSL-fak. Eksempler er Institutt for arkeologi, historie, religionsvitenskap og teologi (11 prosent), Institutt for språk og kultur (7 prosent) og Institutt for reiseliv og nordlige studier (6 prosent).⁸ Andre institutt ved dette fakultetet, som Institutt for barnevern og sosialt arbeid og Institutt for lærerutdanning og pedagogikk, har på sin side få eller ingen arbeidsledige. Vi finner ellers at kandidater fra Institutt for arktisk og marin biologi, ved BFE-fak, har en arbeidsledighetsgrad på 8 prosent.

Figur 3.2: Hvor stor avtalefestet stillingsandel har du i din nåværende stilling? (N= 4168)

Kandidatene som oppga at de er i arbeid, ble spurt om hvor stor stillingsandel de har i nåværende stilling. 90 prosent oppga at de har en stillingsandel på 100 prosent i én stilling, mens ytterligere 4 prosent har flere stillinger som til sammen utgjør en stillingsandel på 100 prosent. 94 prosent av

⁸ I tillegg er en høy andel kandidater fra Senter for fredsstudier (24 prosent) og Senter for samiske studier (29 prosent) arbeidsledige, men her er antallet uteksaminerte kandidater lavt.

kandidatene jobber dermed heltid, mens resterende kandidater jobber deltid eller uten avtalefestet stillingsandel.

Det er kandidatene med bachelorgrad som i størst grad jobber deltid. Det gjelder 9 prosent av bachelorgrad-kandidatene, mot 4 prosent av kandidatene med mastergrad. Blant kandidatene med profesjonsutdanning eller doktorgrad er det 3 prosent som jobber deltid.

Det er også forskjeller mellom fakultetene, der spesielt UMAK-kandidatene skiller seg ut ved at godt over halvparten jobber deltid eller uten avtalefestet stilling. Ellers er andelen som jobber deltid høyest ved Helsefak og HSL-fakultetet.

Ved Helsefak er det spesielt Idrettshøgskolen, Institutt for samfunnsmedisin og Institutt for helse- og omsorgsfag som skiller seg ut med høye deltidsandeler, henholdsvis 17, 15 og 11 prosent. For BFE-fak sin del finner vi den høyeste deltidsandelen ved Institutt for arktisk og marin biologi, med 8 prosent. Det er også en del variasjon innenfor HSL-fak, hvor Institutt for arkeologi, historie, religionsvitenskap og teologi, Institutt for språk og kultur og Institutt for reiseliv og nordlige studier og utpeker seg med høyere deltidsandeler, henholdsvis 26, 19 og 12 prosent.

Figur 3.3: Ønsker du en høyere stillingsandel? (N= 379)⁹

For mange er en deltidsstilling et steg på veien mot det endelige målet om en heltidsstilling. Kandidatene som arbeider deltid, eller heltid fordelt på flere deltidsstillinger, ble derfor spurt om de kunne ønske seg en høyere stillingsandel. 40 prosent svarer at dette er noe de ønsker, og de er dermed i en situasjon som gjerne omtales som «ufrivillig deltid». 60 prosent svarer imidlertid at de *ikke* ønsker en høyere stillingsandel. Det er verdt å merke seg at andelen som ønsker seg en høyere stillingsandel, øker hvis man ser bort fra kandidatene som arbeider heltid fordelt på flere deltidsstillinger. Når man avgrenser til kandidatene som arbeider deltid, er det 52 prosent av kandidatene som ønsker seg en høyere stillingsandel.

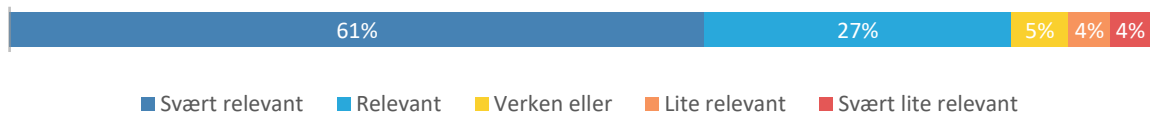
På landsbasis er det klart flest kvinner som arbeider deltid, og deltidsarbeid er spesielt utbredt på helse- og omsorgsfeltet, som er en kvinnedominert næring.¹⁰ Denne tendensen reflekteres også i våre tall: 74 prosent av kandidatene som jobber deltid, er kvinner. Vi har tidligere vist at 65 prosent av kandidatene i utvalget er kvinner, og de er med andre ord klart overrepresentert blant de deltidsarbeidende. Det er likevel små forskjeller mellom deltidsarbeidende kvinner og menn når det gjelder ønsket om en høyere stillingsandel. Rundt 38 prosent av de som jobber ufrivillig deltid, arbeider innenfor helse-, pleie og omsorgstjenester eller sosiale tjenester som barnevern og miljøarbeid. 22 prosent arbeider innenfor utdanningssektoren (høyere utdanning/forskning, grunnskole, vgs).

⁹ På dette spørsmålet var det mulig å svare «vet ikke». Disse svarene er holdt utenfor figuren. Dersom de inkluderes, svarer 36 prosent «ja», 54 prosent «nei», og 10 prosent «vet ikke» (N=423)

¹⁰ <https://www.ssb.no/befolkning/likestilling/statistikk/indikatorer-for-kjonnlikestilling-i-kommunene/artikler/likestillingsutfordringer-i-deltidsarbeid-og-utdanningsniva> [lastet ned 14.08.2024]

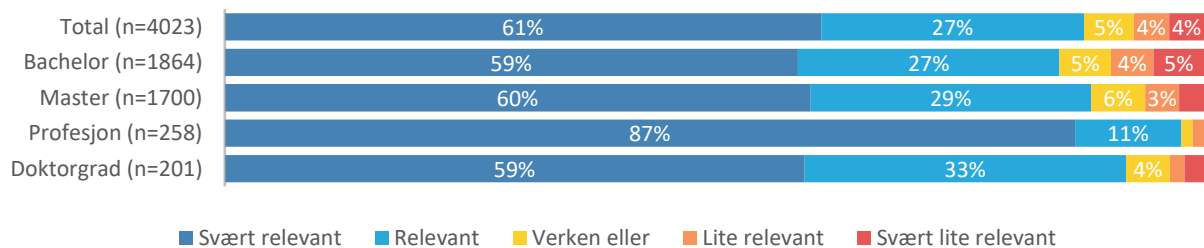
Kandidatene med arbeid ble bedt om å vurdere hvor relevant utdanningen deres fra UiT er for deres nåværende jobb. Det er viktig å understreke at «relevans» ikke er et begrep som lar seg måle objektivt. Hvorvidt koblingen mellom utdanning og jobb er relevant eller ikke, må vurderes subjektivt av den enkelte. For eksempel kan samme type arbeid og arbeidsoppgaver oppfattes å ha ulik grad av relevans for to forskjellige personer, også for personer med samme utdanningsbakgrunn. Dette er i motsetning til de objektive begrepene «arbeidsledighet» og «ufrivillig deltid».

Figur 3.4: Hvor relevant er utdanningen du har tatt ved UiT for din nåværende jobb? (N= 4023)

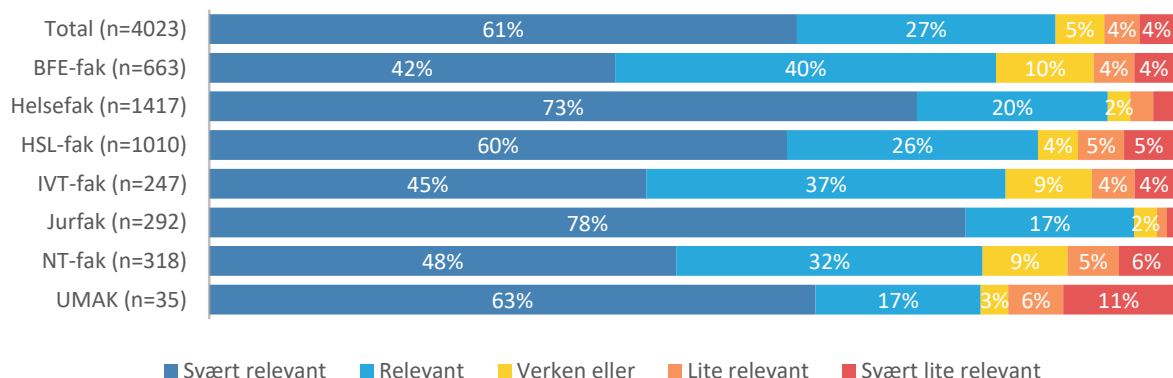
De aller fleste kandidatene, 88 prosent, vurderer sin utdanning som *relevant* eller *svært relevant* for nåværende jobb, og dette gjelder også om en bare spør kandidatene fra 2021 og 2022. Kun 8 prosent oppgir at jobben er *lite* eller *svært lite relevant* i forhold til utdanningen. Dette er helt på linje med resultatene fra 2021-undersøkelsen.

Figur 3.5: Hvor relevant er utdanningen du har tatt ved UiT for din nåværende jobb? Fordelt på grad

Når vi bryter spørsmålet om relevans ned på gradsnivå, er det generelle bildet at det ikke er en entydig sammenheng mellom gradsnivå og andelen som opplever at utdanningen er relevant for jobben. Riktignok opplever kandidatene med profesjonsstudium og doktorgrad en noe større relevans enn øvrige kandidater, men forskjellene mellom kandidater med bachelorgrad og mastergrad er marginale. Årsaken til dette kan nok delvis forklares med at enkelte «yrkesrettede» bachelorgrader, som for eksempel sykepleierutdanningen, drar kraftig opp andelen som har relevant arbeid i denne kandidatgruppen.

Figur 3.6: Hvor relevant er utdanningen du har tatt ved UiT for din nåværende jobb? Fordelt på fakultet

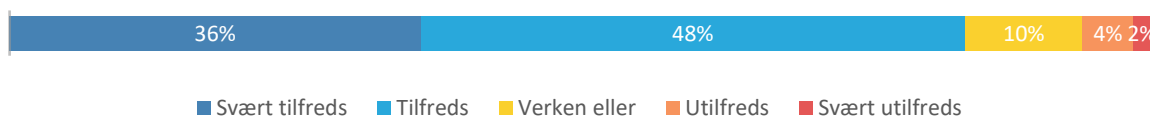

Når relevans brytes ned på fakultetstilhørighet, ser vi at hele 93 prosent av kandidatene med bakgrunn fra Helsefak oppgir at utdanningen er relevant for jobben sin. Helsefak preges *både* av en høy andel kandidater som har tatt doktorgrad og profesjonsstudium – som «lett» får seg relevant arbeid – og flere yrkesrettede bachelorutdanninger, blant annet innen helse- og omsorgsfag, hvor så godt som alle har relevant jobb. Også kandidater ved Jurfak opplever i overveldende grad utdanningen som relevant for jobben de har.

Det er verdt å merke seg at det er noen forskjeller i *hvor* relevant kandidatene opplever utdanningen for jobben sin. Eksempelvis ser vi at den samlede andelen som opplever utdanningen som relevant, ikke er veldig forskjellig mellom Jurfak og BFE-fakultetet (95 mot 82 prosent), men kandidatene ved Jurfak er likevel langt mer bestemte i sin svargivning. 78 prosent av Jurfak-kandidatene opplever utdanningen som *svært relevant*, mot 42 prosent ved BFE.

Opplevelsen av relevans varierer naturlig nok også innenfor de enkelte fakultet, gjerne knyttet til om utdanningene er profesjons- eller disiplin-fag. Ved HSL-fak finner vi for eksempel at mens over 90 prosent av kandidatene med lærer- eller sosialfaglig utdanning har relevant arbeid, gjelder det samme rundt 50 prosent av kandidatene med reiselivsutdanning eller bakgrunn fra Institutt for arkeologi, historie, religionsvitenskap og teologi.

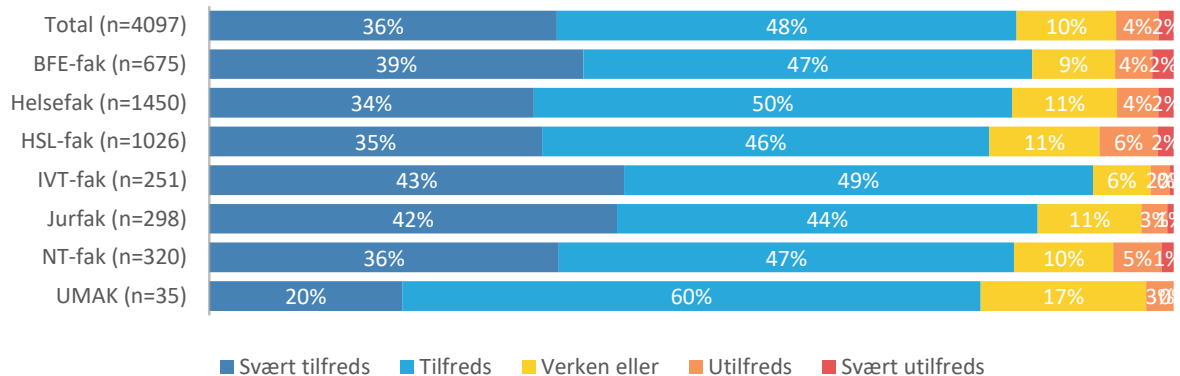
Figur 3.71: Hvor tilfreds er du med din nåværende jobb? (N= 4097)

Kandidatene ble også spurt om i hvilken grad de er tilfredse med sin nåværende jobb. De aller fleste oppgir å være tilfreds, hvor til sammen 84 prosent svarer at de er tilfredse eller *svært tilfredse* med jobben. Kun 6 prosent er utilfreds eller *svært utilfreds*. Som på spørsmålet om jobbets relevans, er tallene stabile sammenlignet med 2021-undersøkelsen. Dette er tilfellet også når vi avgrensner til kandidater med 2021/2022 som avgangsår.

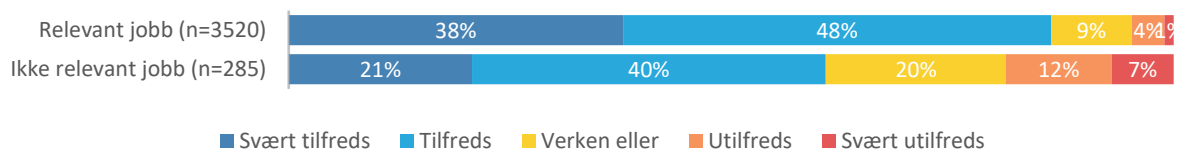
Kandidatens gradsnivå ser ut til å ha noe, men relativt liten, betydning for hvordan de vurderer tilfredsheten med sin nåværende jobb. 81 prosent av kandidatene med bachelorgrad sier seg tilfreds, mot 85 prosent for de med mastergrad, 87 prosent for profesjon og 86 prosent for doktorgrad.

Figur 3.8: Hvor tilfreds er du med din nåværende jobb? Fordelt på fakultet

I figuren over er spørsmålet om tilfredshet med nåværende jobb brutt ned på fakultetsnivå. Graden av tilfredshet mellom fakultetene er høyest blant kandidatene med bakgrunn fra IVT-fak, samt Jurfak, og lavest ved det minste fakultetet i vårt utvalg, UMAK. Men alt i alt er de fakultetsvise forskjellene mellom kandidater relativt beskjedne – de aller fleste er tilfreds med jobben de har.

Figur 3.92: Hvor tilfreds er du med din nåværende jobb? Fordelt på jobbrelevans¹¹

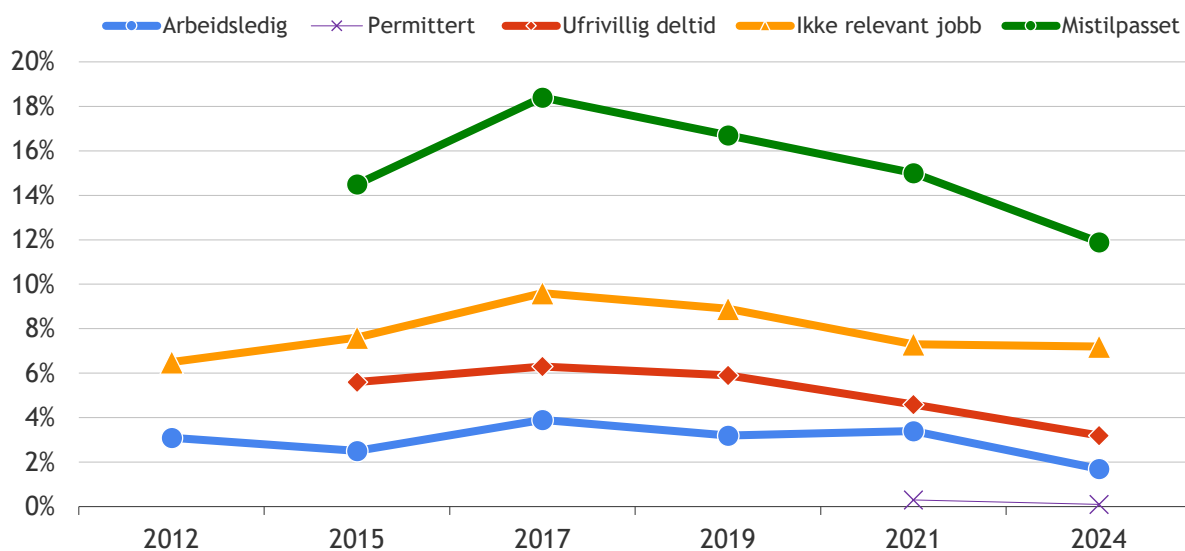

Tilfredshet med egen jobb er naturligvis ikke bare avhengig av fagretning og studieprogram, men henger også sammen med hvorvidt jobben man har, er relevant for det man har studert eller ikke. Dette blir tydelig i figuren over hvor vi bryter graden av tilfredshet ned på jobbens opplevde relevans. Vi ser tydelig at de med relevant jobb er mer tilfreds, totalt 86 prosent, mot 61 prosent for de med ikke-relevant jobb. Dette betyr likevel at godt over halvparten av kandidatene med ikke-relevant jobb er tilfreds med jobben de har, til tross for at den kanskje ikke er relevant for den utdanningen de har tatt.

Figur 3.10: Tilpasning på arbeidsmarkedet. Tidsserie 2012-2024¹²

¹¹ Kandidater som svarte «Verken eller» på spørsmålet om jobbrelevans, ekskluderes fra denne analysen.

¹² Kandidater som på spørsmålet om hovedbeskjeftigelse oppga at de ikke var i arbeid på grunn av langtidssykdom, at de var student, eller svarte «annet», er ekskludert fra denne analysen. «Vet ikke»-svar eller «verken eller» er regnet med i gruppen av veltilpassede. Kandidater som har valgt å ikke gi svar på minst ett av de relevante spørsmålene er ekskludert fra analysen, unntaket er hvis minst ett svar klassifiserer dem som mistilpasset. Respondentgrunlaget (N) for «Mistilpasset» i 2024 er 4118.

Figur 3.10 viser tilpasningsgrad over tid, basert på data fra årets undersøkelse og tidligere kandidatundersøkelser.¹³ Figuren består av fem tidsserier: arbeidsledighet, permittert¹⁴, andelen som arbeider ufrivillig deltid, andelen som ikke har relevant jobb og andelen som er «mistilpasset». I denne sammenhengen benytter vi mistilpasset-begrepet som en sekkebetegnelse på en situasjon der kandidaten enten er arbeidsledig, jobber ufrivillig deltid eller ikke har en relevant jobb. Vi skynder oss å poengtere at hver av de fire «komponentene» – som danner grunnlaget for andelen mistilpasset – her teller likt, selv om det å være arbeidsledig må kunne sies å være mer utfordrende enn å stå i en jobb som ikke oppleves som relevant for utdanningen.

Spørsmålet om hvorvidt høyere stillingsandel er ønskelig ble ikke stilt i 2012. Av den grunn er det et hull i tidsserien. Formuleringen av spørsmålene som tidsserien bygger på, har også variert noe over tid, men vi anser ikke forskjellene som vesentlige nok til å gå ut over sammenlignbarheten. Vi gjør også oppmerksom på at den faglige sammensetningen har endret seg noe over tid. Blant annet kom flere teknologer og ingeniører inn som følge av en fusjon i 2016, og disse var ikke med i 2012- og 2015-undersøkelsene. Det er altså tallene fra 2017 til i dag som er direkte sammenlignbare.

Mellom 2012-2021 varierte andelen arbeidsledige fra å være 2,5 prosent på sitt laveste (2015) og 3,9 prosent på sitt høyeste (2017). Årets undersøkelse viser en rekordlav arbeidsledighet for UiT-kandidatene, på 1,7 prosent. Tilsvarende er andelen som jobber ufrivillig deltid også rekordlavt i 2024 (3,2 prosent). Merk imidlertid at andelen kandidater i ikke-relevante jobber er mer stabil, rundt 7 prosent blant kandidatene i både 2021 og 2024. Likevel får vi da i sum en lavere andel mistilpassede kandidater i årets undersøkelse (11,6 prosent), enn det vi har sett i tidligere kandidatundersøkelser for UiT.

Totalt finner vi altså at 88 prosent av kandidatene veltilpassede på arbeidsmarkedet i 2024, som betyr at UiT-kandidatene fortsetter å ha en solid posisjon på arbeidsmarkedet.

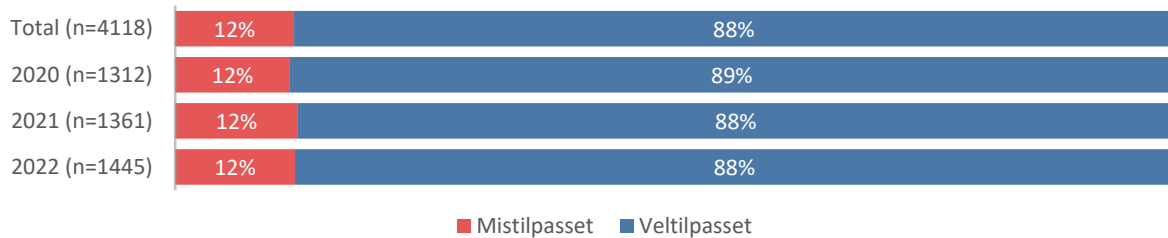
Vi har tidligere i rapporten nevnt at årets utvalg samlet sett har hatt lengre fartstid i arbeidsmarkedet enn kandidatene i tidligere undersøkelser. I utgangspunktet kan vi anta at kandidater som har vært

¹³ Den første undersøkelsen ble gjort i 2010, men de som da ikke var i arbeid (studenter, arbeidssøkere m.m.) ble ikke tatt med i datasettet for videre analyser.

¹⁴ Permittert-indikatoren var ny i 2021-undersøkelsen, og har derfor kun to datapunkt.

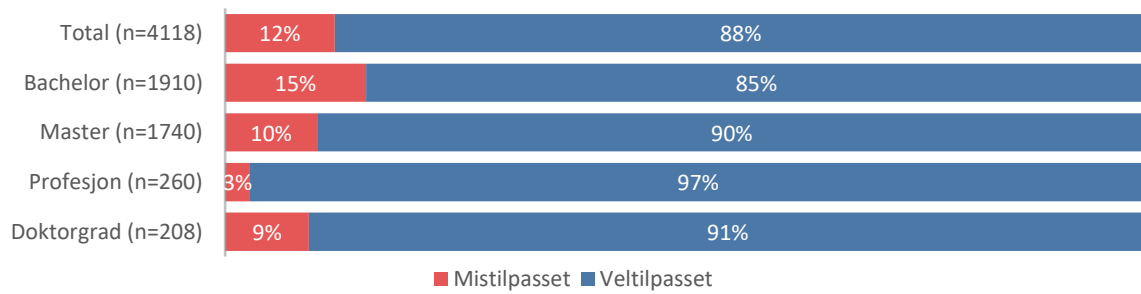
lengre i arbeidslivet, i større grad har hatt tid på seg til å bli veltilpasset på arbeidsmarkedet. Når vi undersøker sammenhengen mellom tid og veltilpasning innenfor årets utvalg, finner vi imidlertid ingen tydelig sammenheng mellom avgangår og tilpasningen på arbeidsmarkedet. Mens 89 prosent av kandidatene som ble uteksaminert i 2020 klassifiseres som veltilpasset, gjelder det 88 prosent av kandidatene som ble uteksaminert i 2021 og 2022.

Figur 3.11: Tilpasning til arbeidsmarkedet fordelt på tidspunkt for uteksaminasjon.

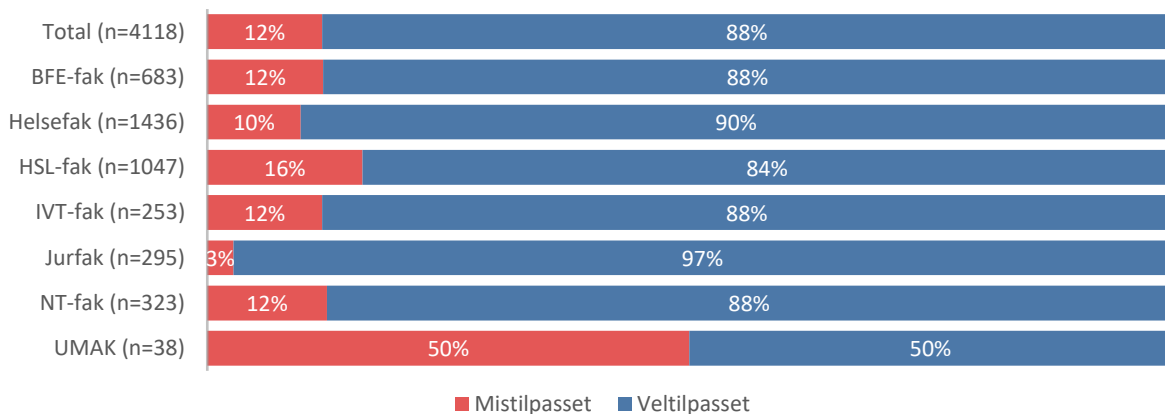
Det er større variasjon i andelen som er vel- eller mistilpasset når tallene brytes ned på fakultet og avlagt grad (ref. figur 3.12 og 3.13 på neste side).

Figur 3.12: Tilpasning på arbeidsmarkedet. Fordelt på grad

Profesjonskandidatene er de mest veltilpassede, med 97 prosent. Andelen master- og doktorgradskandidater som er veltilpasset er rundt 90 prosent, mens bachelorkandidatene er de minst veltilpassede. Selv her er det imidlertid 85 prosent av kandidatene som kan regnes som veltilpasset på arbeidsmarkedet.

Figur 3.13: Tilpasning på arbeidsmarkedet. Fordelt på fakultet

Når andelen vel- og mistilpassede brytes ned på fakultet, ser vi at andelen veltilpassede er høyest ved Jurfak, med hele 97 prosent. UMAK har den laveste andelen veltilpassede, med 50 prosent. Vi merker oss at dette primært skyldes en forholdsvis høy andel som jobber ufrivillig deltid, og faktisk er det ingen arbeidsledige blant UMAK-kandidatene. Utover dette er veltilpasningsandelen omtrent på samme nivå hos de øvrige fakultetene, men noe lavere (84 prosent) for kandidatene fra HSL-fakultet.

Det er ellers verdt å merke seg at sammenhengen mellom gradsnivå og veltilpasning kan variere ganske stort mellom ulike fakultet. Ved NT-fak er det for eksempel forholdsvis liten forskjell mellom bachelor- og masterkandidater i veltilpasningsgrad (2,2 prosentpoeng høyere hos bachelorkandidatene). Ved HSL-fak er 79,8 prosent av bachelorkandidatene veltilpasset, mot 87,3 prosent av masterkandidatene. Samme tendens gjør seg også gjeldende ved BFE-fak. Ved IVT-fak er det bachelorkandidatene som tydelig kommer best ut – her er 90 prosent av bachelorkandidatene veltilpasset, mot 83,1 prosent av masterkandidatene. Som flere andre steder i rapporten, skiller UMAK seg ut. Riktignok er antallet kandidater på hvert gradsnivå forholdsvis lavt, men med det som forbehold merker vi oss at mens 65 prosent av masterkandidatene er veltilpasset, gjelder dette kun 38 prosent av bachelorkandidatene. Med andre ord er betydningen av gradsnivå på graden av arbeidsmarkedstilpasning, viktigere for noen utdanninger enn andre.

Sektor og bransjetilknytning

Vi vil nå se nærmere på kandidatenes tilknytning til ulike sektorer og bransjer.

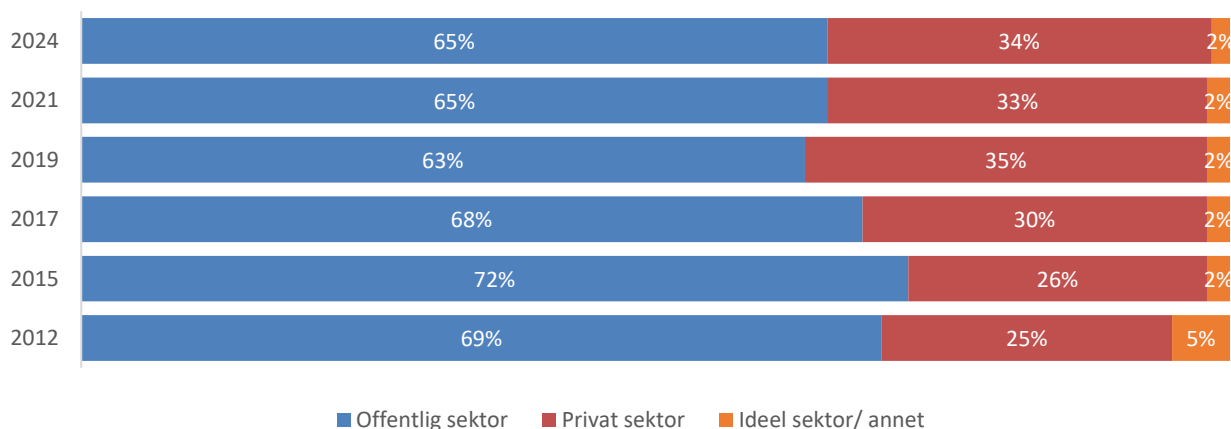
Tabell 3.3: I hvilken sektor er din nåværende jobb?

	Total	Mann	Kvinne
Statlig sektor, virksomhet eller statlig eid foretak (n=1474)	36 %	33 %	37 %
Fylkeskommunal sektor eller virksomhet (n=156)	4 %	3 %	4 %
Kommunal sektor, virksomhet eller kommunalt eid foretak (n=1063)	26 %	16 %	31 %
Privat sektor, privateide bedrifter og virksomheter (n=1390)	34 %	47 %	26 %
Ideell organisasjon/interesseorganisasjon (n=67)	2 %	1 %	2 %

Tabell 3.3 viser hvilken sektor kandidatene arbeider i. En overvekt av kandidatene arbeider i offentlig sektor, totalt 65 prosent. 36 prosent arbeider i statlig sektor eller et statlig eid foretak, 26 prosent i kommunal sektor eller kommunalt eid foretak og 4 prosent i fylkeskommunal sektor. 34 prosent arbeider i privat sektor, mens 2 prosent har jobb i en ideell organisasjon eller interesseorganisasjon.¹⁵

Som forventet er det en tydelig kjønnsdimensjon i tallene, da kvinner og menn i vårt utvalg i ulik grad har valgt utdanninger som retter seg mot offentlig og privat sektor. Det er en klar overvekt av kvinner i offentlig sektor, hvor til sammen 72 prosent av kvinnene arbeider, sammenlignet med 52 prosent av mennene. Innenfor offentlig sektor er avviket mellom kjønnene størst i kommunal sektor. Også i privat sektor er avviket mellom kjønnene stort: der arbeider 47 prosent av mennene, mot 26 prosent av kvinnene. Kjønnforskjellen mellom offentlig og privat sektor er tilnærmet uendret siden 2021-undersøkelsen.

Figur 3.14: Andelen i offentlig og privat sektor over tid

Når vi sammenligner sektortilhørighet over tid, ser vi at andelen som jobber i offentlig sektor gikk ned i perioden 2012-2019, men at andelen så har økt noe. 65 prosent var ansatt i offentlig sektor i 2021 og 2024, sammenlignet med «høyvannsmerket» på 72 prosent i 2015. Tilsvarende jobbet 34 prosent i

¹⁵ Den oppmerksomme leser vil merke seg at de oppgitte tallene summerer til 102 prosent. Dette skyldes avrundning oppover på alle oppgitte tall

privat sektor i 2024, sammenlignet med 25 prosent i 2012.¹⁶ Det er ellers verdt å merke seg at andelen som jobber i privat og offentlig sektor, ikke varierer med kandidatenes avgangsår i årets undersøkelse.

Tabell 3.4: I hvilken bransje er din nåværende jobb?

	Total	Mann	Kvinne
Helsetjenester (n=1003)	24 %	20 %	80 %
Offentlig administrasjon, forvaltning, planlegging, tilsyn, NAV (n=356)	9 %	31 %	69 %
Høyere utdanning, forskning (n=338)	8 %	34 %	66 %
Grunnskole, SFO, voksenopplæring, kulturskole (n=288)	7 %	26 %	74 %
Pleie- og omsorgstjenester (n=259)	6 %	13 %	87 %
Sosiale tjenester, barnevern, miljøarbeid, arbeidstrening, PPT (n=181)	4 %	20 %	80 %
Forsvar, politi, rettsvesen, kriminalomsorg, brannvern, etc. (n=163)	4 %	56 %	44 %
Barnehage (n=142)	3 %	21 %	79 %
IKT/data, tele-/satellittkommunikasjon, romvirksomhet (n=131)	3 %	72 %	28 %
Revisjon, bemanning, økonomisk/administrative tjenester, etc. (n=121)	3 %	44 %	56 %
Juridiske tjenester (n=115)	3 %	43 %	57 %
Bygg og anlegg, installasjon (n=114)	3 %	67 %	33 %
Videregående skole, fagskole, folkehøgskole (n=95)	2 %	34 %	66 %
Finans, bank/forsikring, eiendom, vaktjenester, renhold (n=95)	2 %	62 %	38 %
Havbruk, fiske og fiskeindustri (n=92)	2 %	40 %	60 %
Samferdsel/transport (n=65)	2 %	77 %	23 %
Varehandel, salg, annen personlig tjenesteyting (n=60)	1 %	43 %	57 %
Tekniske tjenester, laboratoriearbeid, etc. (n=53)	1 %	53 %	47 %
Olje/gass og bergverk/utvinning (n=52)	1 %	77 %	23 %
Reiseliv/opplevelser og hotell- og restaurantvirksomhet (n=49)	1 %	45 %	55 %
Industri, håndverk og produktutvikling (n=49)	1 %	73 %	27 %
Energi/kraftforsyning, vannforsyning, gjenvinning og renovasjon (n=46)	1 %	72 %	28 %
Kreativ næring/kulturnæring, underholdning, idrett (n=40)	1 %	38 %	63 %
Ideell organisasjon, interesseorganisasjon, etc. (n=39)	1 %	28 %	72 %
Museum, bibliotek, arkiv (n=34)	1 %	38 %	62 %
Informasjon, forlag, media, reklame (n=18)	0,4 %	44 %	56 %
Landbruk, reindrift, landbruksindustri og annen matproduksjon (n=8)	0,2 %	50 %	50 %
Annen bransje (n=142)	3 %	37 %	63 %

Kandidatene ble også bedt om å spesifisere hvilken bransje de arbeider innenfor. Sammenliknet med 2021, er det stort sett marginale forskjeller i bransjetilhørighet på overordnet nivå. Et lite unntak er høyere utdanning, som opplever en nedgang på 3 prosentpoeng.

I tabellen vises fordelingen av menn og kvinner innenfor hver bransje. Vi har tidligere i rapporten sett at 65 prosent av utvalget er kvinner, mot 35 prosent av menn. Dersom andelen kvinner i en bransje er høyere enn 65 prosent, innebærer dette at kvinner er overrepresentert.

Kvinner er blant annet overrepresentert innenfor pleie- og omsorgstjenester (87 prosent), helsetjenester (80 prosent) og sosiale tjenester, barnevern, miljøarbeid, arbeidstrening og PPT (80 prosent). Mannsdominansen er størst i bransjer som olje/gass og bergverk/utvinning (77 prosent) og samferdsel/transport (77 prosent).

¹⁶ Det er verdt å merke seg at en viktig forklaring på nedgangen i offentlig ansatte mellom 2015 og 2017, skyldes at 2017-undersøkelsen inkluderte innfusjonerte kandidater fra Høyskolen i Narvik. Mange kandidater fra dette studiestedet tok ingeniørstudier, og fikk stort sett jobb i det private.

Det er godt kjent at Norge har et kjønnsdelt arbeidsmarked hvor kvinner og menn gjennomgående jobber i ulike sektorer og bransjer, et fenomen som har blitt omtalt som «likestillingsparadokset». Årsaken er at menn og kvinner tar ulike utdanningsvalg i tråd med tradisjonelle kjønnsrollemønster. Vi kan observere mange av de samme tendensene i våre tall, både når det gjelder sektor og bransje. I de 15 mest vanlige bransjene – blant våre kandidater – dominerer enten kvinner eller menn i seks av disse, med en overvekt på 70 prosent eller mer.

Funksjoner og oppgaver

Vi har nå sett på kandidatenes sektor- og bransjetilknytning. Over de neste sidene ser vi nærmere på hvilke funksjoner og arbeidsoppgaver de fyller.

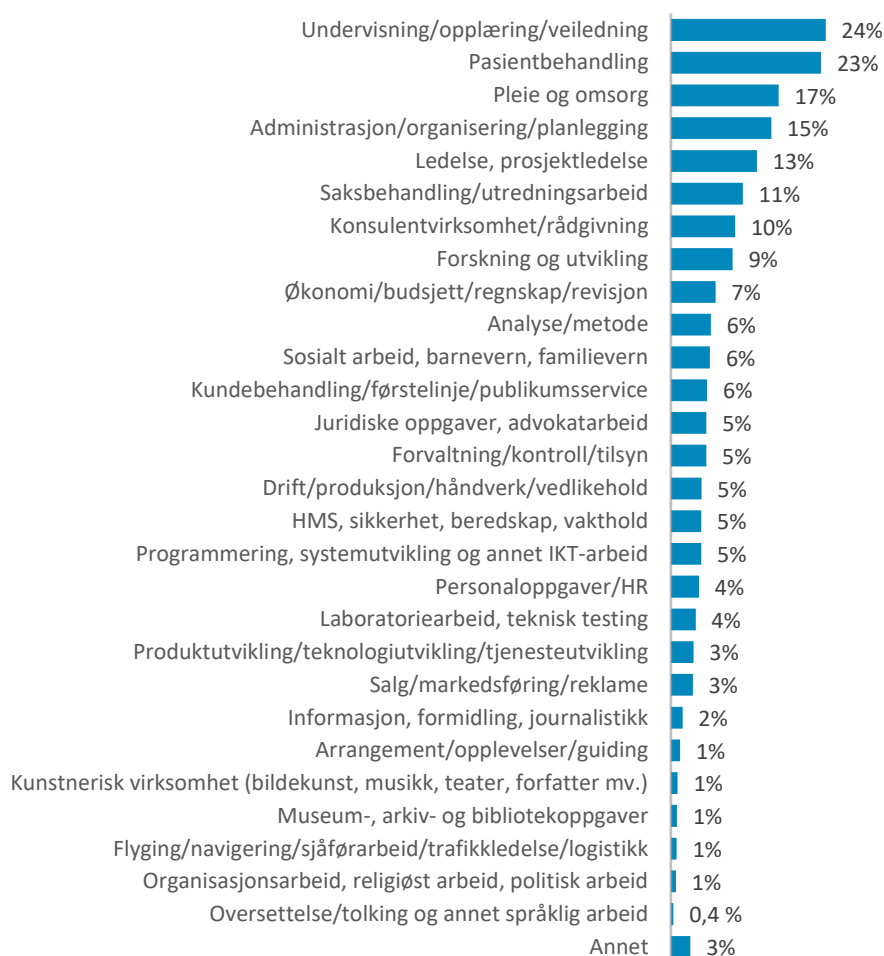
Tabell 3.5: Hvilket stillingsnivå/funksjon har du i din nåværende jobb?

	Andel	N
Leder med resultatansvar (adm.direktør, daglig leder, enhetsleder mv.)	3 %	122
Avdelings-/ mellomleder med personalansvar	8 %	323
Ansatt, med prosjektleder-/ gruppelederansvar uten personalansvar	20 %	813
Ansatt uten særskilt lederansvar	67 %	2745
Selvstendig næringsdrivende / frilanser / utøvende kunstner	3 %	114

Majoriteten av kandidatene, 67 prosent, er ordinært ansatt uten særskilt lederansvar. 20 prosent har prosjektleder-/gruppelederansvar uten personalansvar. 8 prosent er avdelings-/ mellomleder med personalansvar, og 3 prosent er leder med resultatansvar. Til sammen har altså 11 prosent av kandidatene en form for arbeidsstilling med personalansvar.

I tidligere utgaver av kandidatundersøkelsen for UiT har vi poengtert at kandidatene i lederstillinger, enten de er topp- eller mellomledere, har en nokså annerledes profil enn den gjennomsnittlige kandidaten. De er generelt sett eldre, har forholdsvis lang fartstid på arbeidsmarkedet før studiene ved UiT, og studiet de har tatt, er gjerne en form for videreutdanning. De samme trekkene gjør seg gjeldende i årets undersøkelse, og vi finner blant annet at mens 11 prosent av UiT-kandidatene som nevnt har lederstilling med personal- og/eller resultatansvar, gjelder dette 53 prosent av kandidatene som har tatt erfaringsbasert mastergrad.

Figur 3.14: Hvilke hovedoppgaver har du i ditt daglige arbeid? Inntil tre svar mulig. (N= 4129)

Figur 3.14 viser hvilke hovedoppgaver kandidatene bedriver i sitt daglig virke. Kandidatene hadde mulighet til å angi flere oppgaver. «Undervisning, opplæring og veiledning» topper listen, etterfulgt av «pasientbehandling», deretter «pleie og omsorg», «administrasjon, organisering og planlegging», «ledelse/prosjektledelse», «saksbehandling/utredningsarbeid» og «konsulentvirksomhet/rådgiving».

For mange av disse oppgavene er det en relativt åpenbar sammenheng mellom oppgaven og kandidatenes utdanningsbakgrunn. For eksempel vil de aller fleste som arbeider med pasientbehandling ha en helsefaglig utdanningsbakgrunn. For «generalistutdanningene», som for eksempel samfunnsvitere, er denne sammenhengen mellom utdanning og arbeidsoppgaver muligens mindre åpenbar. For kandidatene med bakgrunn fra Institutt for samfunnsvitenskap driver 35 prosent med administrasjon/organisering/planlegging, 29 prosent saksbehandling/utredningsarbeid og ytterligere 28 prosent ledelse/prosjektledelse.

Fra studier til jobb – søknadsprosess og arbeidslivsmobilitet

Vi vil nå rette oppmerksomheten mot jobbsøkningsprosessen og overgangen fra studier til jobb, nærmere bestemt når kandidatene begynte å søke jobb, når de fikk jobb og hvor mange jobbsøknader de måtte sende før de fikk sin første jobb. Som vi skal se, er det noen kandidater som får jobb svært raskt, mens for andre tar veien mot en jobb både langt lengre tid og krever mer energi i form av å skrive mange jobbsøknader.

Tabell 3.6: Når begynte du å søke jobb?

	Andel	N
Før siste semester	13 %	553
I løpet av siste semester	42 %	1798
0-3 mnd. etter avsluttet utdanning	11 %	491
Mer enn 4 mnd. etter avsluttet utdanning	4 %	156
Jeg fortsatte i en jobb jeg hadde før avsluttet utdanning	19 %	827
Jeg fikk arbeid uten å søke / ble headhundet	7 %	319
Jeg ble selvstendig næringsdrivende / frilanser / utøvende kunster	1 %	42
Jeg søkte ikke arbeid av andre grunner	2 %	86

Majoriteten av kandidatene, 55 prosent, begynte å søke jobb allerede før de hadde avsluttet utdannelsen sin. Kun 4 prosent ventet fire måneder eller mer etter avsluttet utdanning før de begynte å søke. 19 prosent fortsatte i den jobben de hadde før de avsluttet utdanningen, mens 7 prosent fikk jobb uten å søke.

Tilsvarende spørsmål ble også stilt i de tidligere kandidatundersøkelsene, og det er ingen vesentlige endringer å spore over tid. Tidspunktet kandidatene begynner å søke etter jobb, er stabilt sammenlignet med tidligere år.

Tabell 3.7: Når begynte du å søke jobb? Fordelt på fakultet

	BFE-fak	Helsefak	HSL-fak	IVT-fak	Jurfak	NT-fak	UMAK
Før siste semester (n=553)	13 %	11 %	8 %	21 %	10 %	16 %	11 %
I løpet av siste semester (n=1798)	27 %	43 %	37 %	40 %	55 %	33 %	15 %
0-3 mnd. etter avsluttet utdanning (n=491)	11 %	8 %	12 %	9 %	16 %	13 %	4 %
Mer enn 4 mnd. etter avsluttet utdanning (n=156)	5 %	2 %	3 %	4 %	2 %	4 %	9 %
Jeg fortsatte i en jobb jeg hadde før avsluttet utdanning (n=827)	22 %	16 %	20 %	9 %	5 %	13 %	11 %
Jeg fikk arbeid uten å søke / ble headhundet (n=319)	5 %	9 %	5 %	6 %	8 %	8 %	2 %
Jeg ble selvstendig næringsdrivende / frilanser / utøvende kunster (n=42)	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %	28 %
Jeg søkte ikke arbeid av andre grunner (n=86)	2 %	1 %	3 %	1 %	0 %	2 %	0 %

I tabellen over bryter vi spørsmålet ned på fakultetsnivå. Da ser vi at kandidatene fra de ulike fakultetene har nokså ulike veier inn i arbeidsmarkedet. Ved BFE-fak og HSL-fak er det relativt høye andeler – 22 og 20 prosent – som fortsatte i en jobb de hadde før avsluttet utdanning. Dette er mindre vanlig blant kandidater med bakgrunn fra Jurfak og IVT-fak. Til gjengjeld kommer disse nokså raskt i gang med jobbsøkingen; hhv. 65 og 61 prosent av kandidatene fra disse fakultetene begynte jobbsøkingen innen siste semester. Alt i alt er det uansett svært få som venter mer enn 3 måneder etter avsluttet utdanning med å søke jobb, på tvers av fakultetene.

Tabell 3.8: Når fikk du din første jobb etter fullført grad?

	Andel	N
Fortsatte i jobben jeg hadde under studiene	27 %	1160
Før fullført utdanning, men begynte først etter fullført grad	33 %	1417
Fra 0 til 3 mnd. etter fullført grad	23 %	966
Fra 4 til 6 mnd. etter fullført grad	7 %	288
Fra 7 til 12 mnd. etter fullført grad	4 %	191
Ett år eller mer etter fullført grad	4 %	151
Har ikke fått jobb etter fullført grad	2 %	92

Kandidatene ble spurt om når de fikk sin første jobb etter fullført utdanning. Svarene tyder på at de fleste fikk jobb innen relativt kort tid: Totalt var 83 prosent i jobb innen tre måneder. Dette inkluderer 27 prosent som fortsatte i jobben de hadde under studiene¹⁷, og 33 prosent som sikret seg jobben allerede før de var uteksaminert. 11 prosent brukte mellom 4 til 12 måneder på å få seg jobb, mens for 4 prosent tok det lengre tid. 2 prosent har ikke fått jobb etter fullført grad.

Tabell 3.9: Omtrent hvor mange jobbsøknader sendte du før du fikk din første jobb?

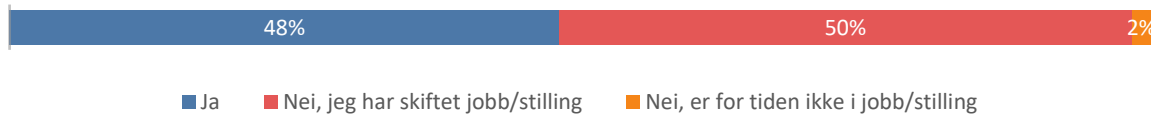
	Andel	N
0	6 %	177
1	27 %	803
2-4	33 %	973
5-9	15 %	443
10-19	10 %	299
20-49	5 %	139
50 eller flere	3 %	100

Det er stor variasjon i hvor mange søknader kandidatene måtte sende før de fikk sin første jobb. 6 prosent av kandidatene fikk jobb uten å sende en eneste søknad, mens 3 prosent sendte 50 søknader eller flere. 60 prosent av kandidatene sendte mellom 1-4 søknader før de fikk seg jobb.

Det ser ut som at kandidatene i årets undersøkelse har brukt noe mindre energi på jobbsøkningsprosessen, enn kandidatene i 2021. For eksempel var det 25 prosent av kandidatene som sendte minimum 10 søknader i 2021, mot 18 prosent av årets kandidater. Kandidatenes avgangår har liten betydning for antallet jobbsøknader sendt.

¹⁷ Vi merker oss at andelen som svarte «Fortsatte i jobben jeg hadde under studiene», er noe høyere enn andelen som svarte «Jeg fortsatte i en jobb jeg hadde før avsluttet utdanning» på spørsmålet om når man begynte å søke jobb. De fleste som svarer det ene, svarer også det andre, men noen svarer også andre alternativer på spørsmålet om jobbsøking. For mange kandidater vil det uansett være naturlig å søke litt forskjellige jobber, selv om man allerede har en studentjobb. Dermed blir det også et «avvik» mellom disse to spørsmålene.

Figur 3.15: Er du fortsatt i samme jobb/stilling som den du fikk først etter fullført grad? (N=4169)

På et overordnet nivå handler arbeidsmobilitet om hvor lett arbeidskraft forflytter seg dit arbeidsmarkedet etterspør kompetanse. Kandidatene ble derfor spurt om de fortsatt er i samme jobb eller stilling som de hadde etter at de fikk sin første jobb etter avsluttet utdanning. Som figuren over viser, har omtrent halvparten av kandidatene skiftet jobb eller stilling.

Som forventet, finner vi en høyere grad av «turnover» blant kandidatene som har vært lengre på arbeidsmarkedet. Blant de som ble uteksaminert i 2022, er 59 prosent fortsatt i samme jobb eller stilling som den de først fikk etter fullført grad, sammenlignet med 38 prosent av kandidatene som ble uteksaminert i 2020. Om vi avgrenser til de to årskullene 2021/2022 er andelen som er i samme jobb 53 prosent, omtrent som de to foregående undersøkelsene (54-55 prosent).

Det er ikke vesentlige forskjeller mellom fakultetene, men vi merker oss at en noe høyere andel av kandidater med bakgrunn fra UMAK (64 prosent), IVT-fak (57 prosent) og NT-fak (55 prosent) fortsatt er i samme jobb. Turnoveren er høyest blant kandidatene ved Helsefak, der 56 prosent har skiftet jobb/stilling.

Kapittel 4:

Videre studier

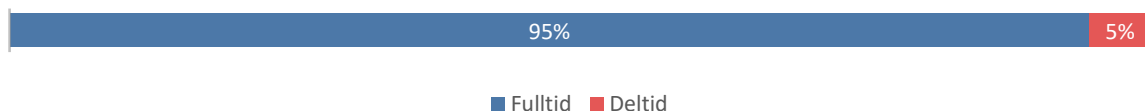
I dette kapittelet ser vi nærmere på kandidater som har tatt videre studier etter avsluttet utdanning. Vi skiller her mellom kandidater som 1) fortsatt studerer (i hovedsak på fulltid), 2) tar ytterligere studier ved siden av jobben (typisk deltidsstudier), og 3) kandidater som har gjennomført/påbegynt en ny grad (eller kurs) etter avlagt grad ved UiT.

For noen kandidater er det ønskelig å ta ytterligere utdanning etter at man allerede har fullført en grad. Dette kan være enten fordi man vil bygge videre på eksisterende utdanning, for eksempel ta en mastergrad etter fullført bachelorgrad, ta en yrkesrettet videreutdanning (f.eks. PPU) eller begynne på et helt nytt utdanningsløp.

Kandidater som er under utdanning

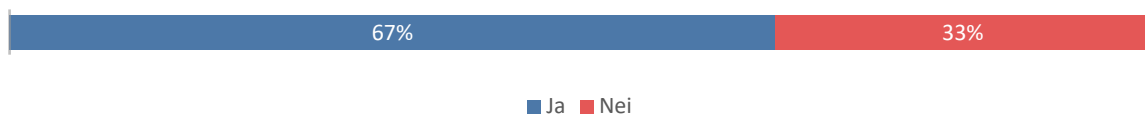
Aller først retter vi fokuset mot de kandidatene som nå (altså på tidspunktet for kandidatundersøkelsen) er under utdanning og har dette som sin hovedbeskjeftigelse. Som nevnt i starten av kapittel 3, utgjør disse rundt 8 prosent av kandidatene i utvalget. De aller fleste av disse er bachelorgradskandidater fra UiT, men det er også en håndfull masterkandidater som nå studerer. Et stort flertall av bachelorkandidatene som studerer tar masterutdanning, og flertallet av disse tar masterutdanningen ved UiT.

Figur 4.1: Studerer du på fulltid eller deltid? (N= 392)

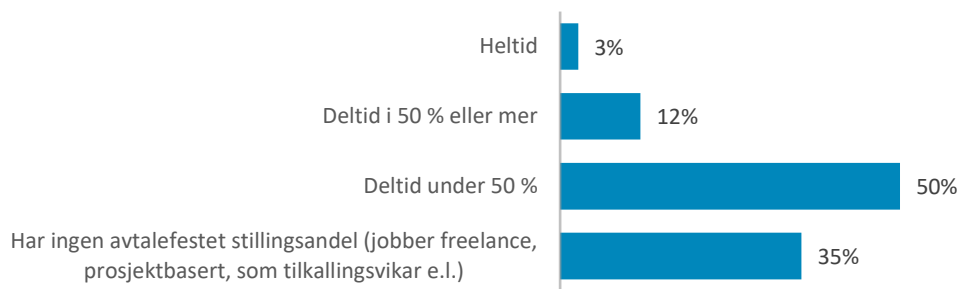
Nær sagt alle kandidatene under utdanning, 95 prosent, studerer på fulltid.

Figur 4.2: Arbeider du for tiden ved siden av studiene? (N=392)

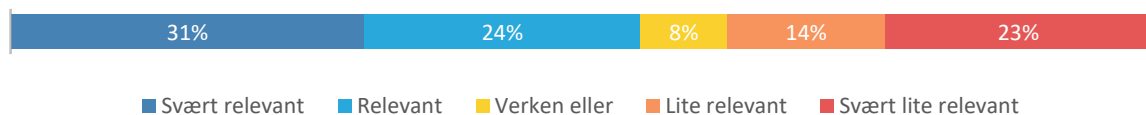
Kandidatene som oppga at de for tiden er heltidsstudenter, ble stilt noen spørsmål om arbeid ved siden av studiene. Godt over halvparten, 67 prosent, svarte at de arbeider ved siden av studiene.

Figur 4.3: Hvor mye arbeider du ved siden av studiene? (N=262)

Halvparten av studentene som arbeider ved siden av studiene, oppgir at de har en stillingsandel på mindre enn 50 prosent. 35 prosent har ingen avtalefestet stillingsandel. 12 prosent har en stillingsandel over 50 prosent, mens kun 3 prosent arbeider på heltid.

Figur 4.4: Hvor relevant for studiene er jobben du har ved siden av (N=261)

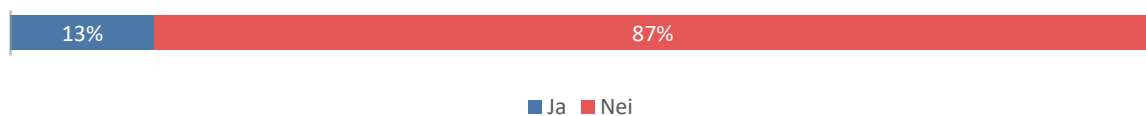

Studentene er nokså delt i spørsmålet om jobben de har ved siden av, er studierelevant. Mens 55 prosent opplever jobben som relevant eller svært relevant for studiet de tar, opplever 37 prosent at jobben de har er lite eller svært lite relevant.

Studier ved siden av jobben

Kandidatene som er *i arbeid*, ble spurt om de tar studier ved siden av jobben, noe 13 prosent oppgir at de gjør. Vi understreker at dette er kandidater som tar en utdanning, normalt sett på deltid¹⁸, men som altså ikke har fullført denne utdannelsen på undersøkelsestidspunktet.

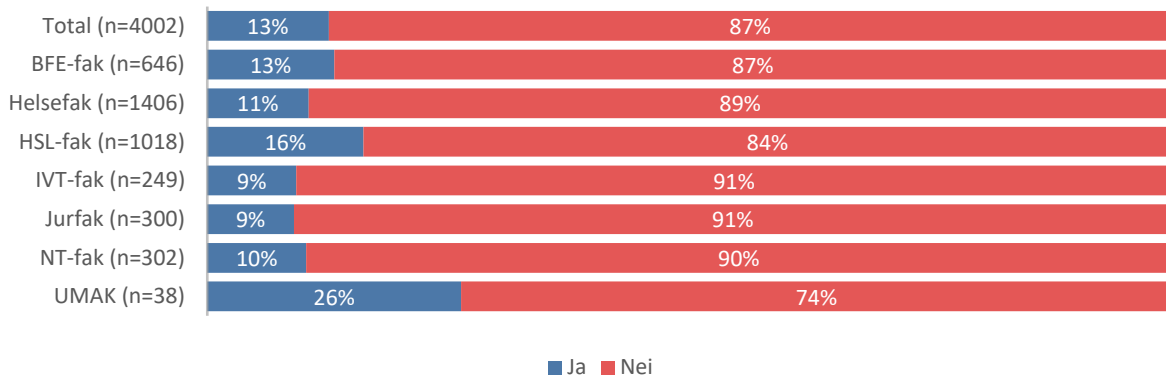
Figur 4.5: Tar du for tiden studier ved siden av jobben? (N= 4002)

87 prosent av kandidatene oppgir at de for tiden ikke studerer ved siden av jobb. Det er ingen betydningsfull endring sammenlignet med tidligere undersøkelser.

¹⁸ Det gjelder 71 prosent av kandidatene.

Figur 4.6: Tar du for tiden studier ved siden av jobben? Fordelt på fakultet

Når spørsmålet brytes ned på fakultetsnivå, ser vi at det er enkelte, men ikke dramatiske, forskjeller mellom fakultetene. Andelen kandidater i jobb som studerer ved siden av, er høyest ved UMAK og HSL-fak. Andelen er lavest ved Jurfak og IVT-fak.

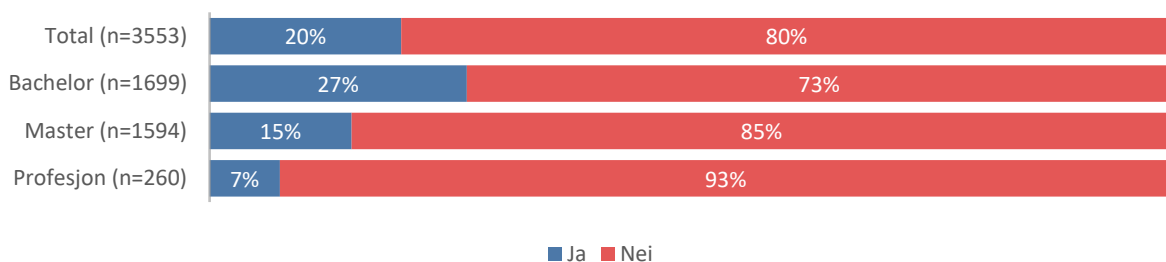
Blant bachelorkandidatene er det 16 prosent som tar studier ved siden av jobb. Disse kandidatene studerer oftest på masternivå (52 prosent) eller tar et årsstudium eller enkeltemner ved universitet eller høyskole (34 prosent). Blant masterkandidatene er det 11 prosent som tar studier ved siden av jobb. Blant disse er det vanligste å ta et årsstudium eller enkeltemner (60 prosent).

Halvparten av kandidatene som studerer ved siden av jobben, tar utdanningen ved UiT. Deretter er det vanligste studiestedet Nord universitet (9 prosent).

Videre studier etter fullført grad

Videre retter vi søkelyset mot kandidater som har tatt videre studier etter å ha fullført grad ved UiT i 2020, 2021 og 2022. Denne seksjonen inkluderer *ikke* kandidater som for tiden studerer som hovedbeskjeftigelse eller ved siden av jobben, og vi spesifiserte også overfor kandidatene at phd-utdanning eller LIS ikke skulle regnes som videre studier.

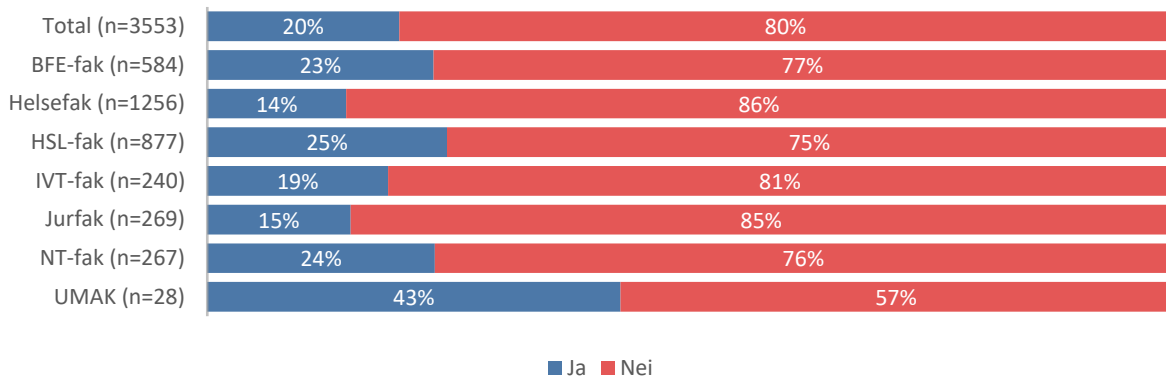
Figur 4.7: Har du tatt videre utdanning etter [studieprogram fullført ved UiT]? Fordelt på grad

I alt svarer 20 prosent av de spurte at de har tatt videre utdanning. Som forventet er det en klar sammenheng mellom eksisterende utdanningsnivå og ønsket eller behovet for å ta ytterligere utdanning. I figuren over ser vi at det er flest bachelorkandidater som har tatt videre utdanning. Mange av disse har gått videre med utdanning på masternivå, og oppnådd en mastergrad. Dette innebærer at rundt 10 prosent av kandidatene som i denne rapporten blir omtalt som

bachelorkandidater fra UiT, i realiteten forholder seg til arbeidsmarkedet som masterkandidater. Vi antar at dette er likt som i tidligere kandidatundersøkelser gjennomført av UiT.

Figur 4.8: Har du tatt videre utdanning etter [studieprogram fullført ved UiT]? Fordelt på fakultet

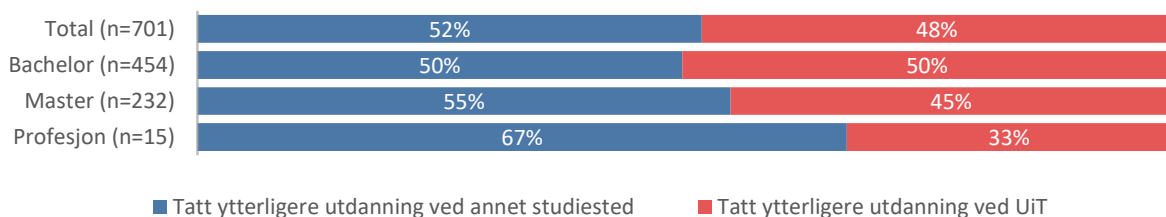

Når vi bryter spørsmålet ned på fakultetsnivå, ser vi at andelen som har tatt ny utdanning, er høyest ved UMAK, HSL-, NT- og BFE-fakultetet. Andelen er lavest ved Helsefak og Jurfak. Dette har naturligvis sammenheng med gradsnivået ved det enkelte fakultet, og mer generelt studieprogrammernes ulike innretninger.

For kandidatene med fullført bachelorgrad, er den videre utdanningen først og fremst på masternivå (61 prosent) og deretter årsstudium/enkeltemner (28 prosent). Blant kandidatene med fullført mastergrad, er den videre utdanningen oftest i form av årsstudium/enkeltemner (57 prosent), og deretter i form av masterutdanning (17 prosent) og ph.d.-utdanning (9 prosent).

Av kandidatene som har tatt **videre** studier på bachelornivå, er det på undersøkelsestidspunktet 57 prosent som har oppnådd en (ny) bachelorgrad. Av kandidatene som har tatt **videre** studier på masternivå, har 72 prosent oppnådd en (ny) mastergrad. Blant de relativt få kandidatene som har gått videre med Ph.d.-studier, har 33 prosent oppnådd doktorgrad.

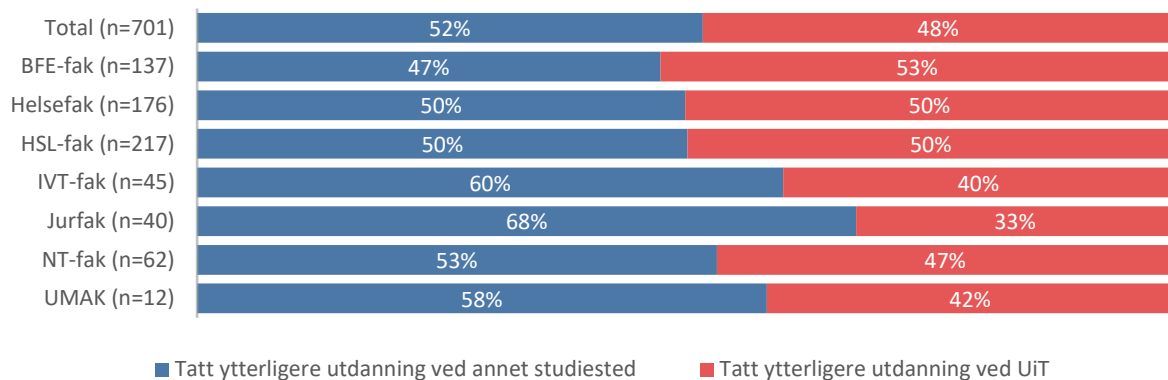
Figur 4.9: Hvilken utdanningsinstitusjon/studiested tok du videre utdanning ved? Fordelt på grad

Kandidatene ble bedt om å oppgi hvilken utdanningsinstitusjon/studiested de tok den videre utdanningen ved. Når vi ser alle typer utdanning under ett (bachelor, master og profesjon), oppgir i alt 48 prosent at de har tatt denne utdannelsen ved UiT.

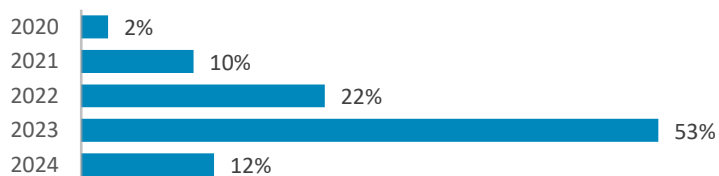
Figuren over viser hvor kandidatene har tatt den nye utdanningen, fordelt på gradsnivået på utdanningen de tok ved UiT i 2020, 2021 eller 2022. Vi ser at bachelorkandidater er noe mer tilbøyelig til å ta videre utdanning ved UiT, mens en litt større andel av masterkandidater har tatt dette ved et annet studiested. Den laveste andelen finner vi blant kandidater som har tatt profesjonsstudium, men merk at andelen for disse kandidatene, omfatter forholdsvis få kandidater.

Figur 4.10: Hvilken utdanningsinstitusjon/studiested tok du videre utdanning ved? Fordelt på fakultet

Når vi bryter svarene om studiested ned på fakultetsnivå, ser vi at andelen som har tatt videre studier ved UiT, er lavest ved Jurfak, med 33 prosent. Andelene er høyest ved BFE-fakultetet, Helsefak og HSL-fakultetet.

Figur 4.11: Når avsluttet du dine videre studier? (N= 691)

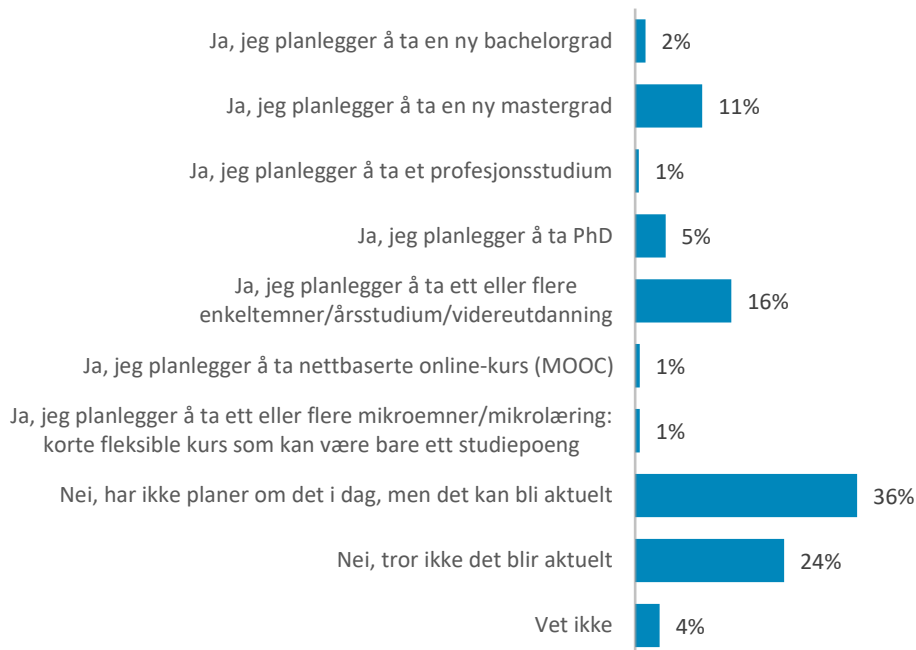

Til slutt i denne delen spurte vi kandidatene om når de avsluttet sine videre studier. Majoriteten, 53 prosent, svarer at de avsluttet studiene i 2023.

Fremtidige studieønsker

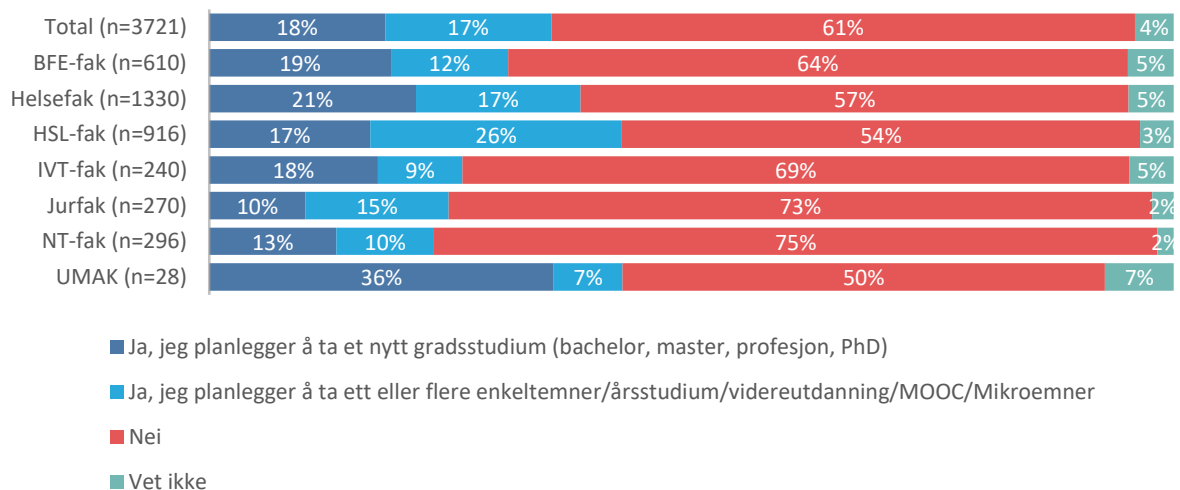
Avslutningsvis i dette kapittelet ser vi nærmere på kandidatenes fremtidige studieønsker. Spørsmål om dette ble stilt til alle kandidater *utenom* de som tar studier ved siden av jobben eller som er student (som hovedbeskjeftigelse).

Figur 4.11: Planlegger du å studere videre i løpet av de neste par årene? (N=3721)

Kandidatene ble spurt om de har planer om å ta ytterligere studier i nærmeste fremtid. Det svarer 37 prosent at de har planer om. Mens 19 prosent planlegger å ta et nytt gradsstudium, planlegger 16 prosent å ta enkeltemner, årsstudium eller videreutdanning. 36 prosent svarer at det kan bli aktuelt å studere videre i fremtiden, selv om de ikke har planlagt det i dag. 24 prosent tror ikke det vil bli aktuelt med ytterligere studier.

Figur 4.12: Planlegger du å studere videre i løpet av de neste par årene? Fordelt på fakultet¹⁹

På fakultetsnivå er det kandidatene med bakgrunn fra UMAK (43 prosent) og HSL (42 prosent) som i størst grad har konkrete planer om å ta ytterligere studier. Det er UMAK-kandidatene som i størst

¹⁹ Merk at vi i denne analysen har slått sammen andelen som svarte at de planla å ta enkeltemner etc., MOOC og mikroemner.

grad planlegger for et nytt gradsstudium. Kandidater med bakgrunn fra NT-fak (22 prosent) og Jurfak (24 prosent) planlegger i minst grad å studere videre. Ved Jurfak hadde tross alt alle kandidatene i utgangspunktet mastergrad eller doktorgrad.

Vi registrerer ellers at det er nokså store forskjeller i tilbøyelighet til å ta videre studier innad i fakultetene. Ved Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning svarer eksempelvis 61 prosent av kandidatene med bakgrunn fra Institutt for barnevern og sosialt arbeid at de har konkrete planer for videre studier, mens ved Institutt for samfunnsvitenskap og Institutt for reiseliv og nordlige studier er det henholdsvis kun 30 og 15 prosent som svarer det samme.

Kapittel 5:

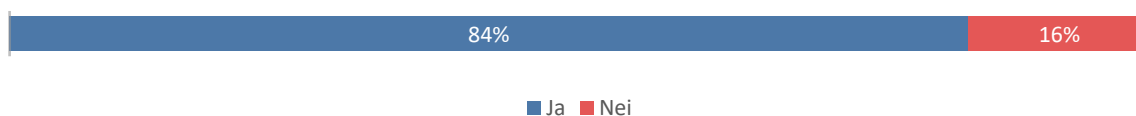
Kontakt med arbeidslivet og andre aktiviteter under studiene

I dette kapittelet tar vi for oss kandidatenes kontakt med arbeidslivet, deriblant arbeid, arbeidslivspraksis og andre aktiviteter ved siden av studiet, og i hvilken grad kandidatene ble informert om fremtidige karrieremuligheter etter studiene.

Arbeid ved siden av studiene

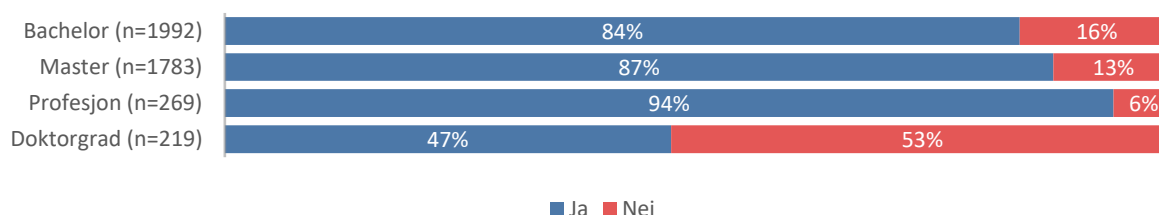
Å arbeide ved siden av studiene er utvilsomt en av de vanligste kontaktflatene ut mot arbeidslivet for studenter. I den europeiske studentundersøkelsen EUROSTUDENT finner man at 83 prosent av norske studenter arbeider ved siden av studiene, og at 64 prosent av dem som arbeider mener dette er nødvendig for å kunne ha råd til å studere.²⁰ Utover å generere ekstra inntekter kan imidlertid lønnet arbeid i studietiden også ha en langsiktig merverdi. Undersøkelser på feltet viser at de som har hatt lønnet arbeid ved siden av studiene, har noe større sannsynlighet for å få jobb etter studiene, selv om jobben faglig sett var «irrelevant».²¹

Figur 5.1: Arbeidet du ved siden av studiene mens du studerte ved UiT? (N=4263)

De aller fleste UiT-kandidatene, 84 prosent, arbeidet ved siden av studiene. Andelen er stabil fra år til år, og det er ingen reell endring fra kandidatundersøkelsen i 2021 eller 2019.

Figur 5.2: Arbeidet du ved siden av studiene mens du studerte ved UiT? Fordelt på gradsnivå

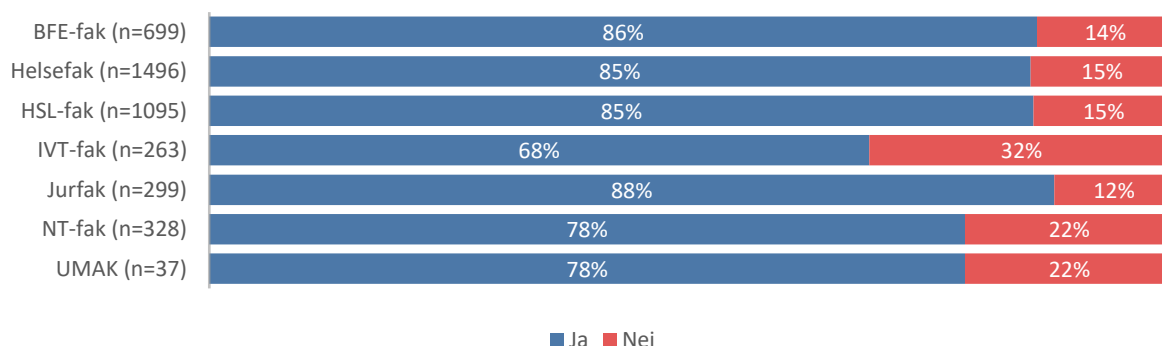
Når vi ser på andelen som arbeidet mens de studerte brutt ned på gradsnivå, merker vi oss to ting: For det første ser vi at hele 47 prosent av de som tok doktorgrad, arbeidet ved siden av studiene. Dette er

²⁰ EUROSTUDENT 8 – Social and Economic Conditions of Student Life in Europe (2024). Lenke: https://www.eurostudent.eu/download_files/documents/EUROSTUDENT_8_Synopsis_of_Indicators.pdf [lastet ned 09.08.2024]

²¹ Støren, L. A., Salvanes, K. V., Reymert, I., Arnesen, C. Å., & Wiers-Jenssen, J. (2016). Kandidatundersøkelsen 2015: I hvor stor grad er nyutdannede mastere berørt av nedgangskonjunkturen? NIFU-rapport: 2016:17.

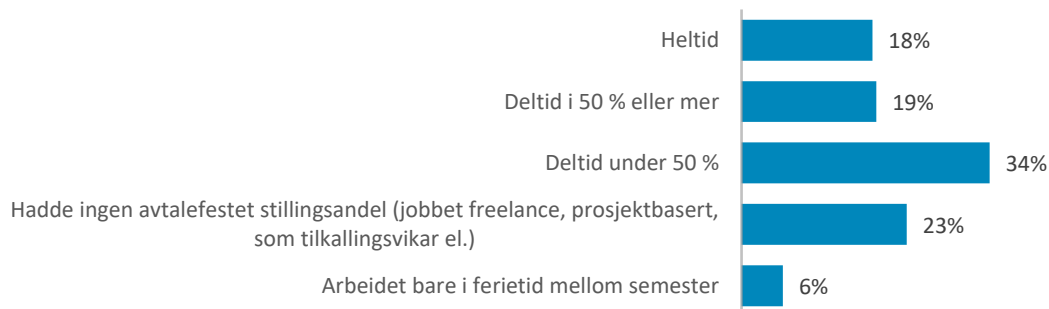
høyt gitt at doktorgradskandidater i hovedsak er ansatt ved universitetet og allerede har en betydelig arbeidsbyrde. Vi antar at mange av kandidatene har tatt hele sitt studieløp ved UiT i betraktning, når de har avgitt et svar, og at tallet derfor er høyere enn om de hadde svart for doktorgradsløpet isolert sett. Det kan også tenkes at disse kandidatene betrakter pliktarbeid som en form for «arbeid ved siden av studiene». For det andre ser vi at andelen som arbeidet ved siden av studiet, er noe lavere for bachelorkandidater, med 84 prosent i arbeid, enn for masterkandidater (87 prosent). Andelen profesjonsstudium-kandidater som oppgir at de arbeidet ved siden av studiene, er høy, med 94 prosent.

Figur 5.3: Arbeidet du ved siden av studiene mens du studerte ved UiT? Fordelt på fakultet

Hvor vanlig det er å jobbe ved siden av studiene, varierer mellom fakultetene. Andelen er lavest ved IVT-fak (68 prosent), og deretter NT-fak (78 prosent) og UMAK (78 prosent). Til sammenlikning var det 88 prosent av kandidatene med bakgrunn fra Jurfak som arbeidet ved siden av studiet.

Figur 5.4: Hvor mye arbeidet du ved siden av studiene? (N=3581)

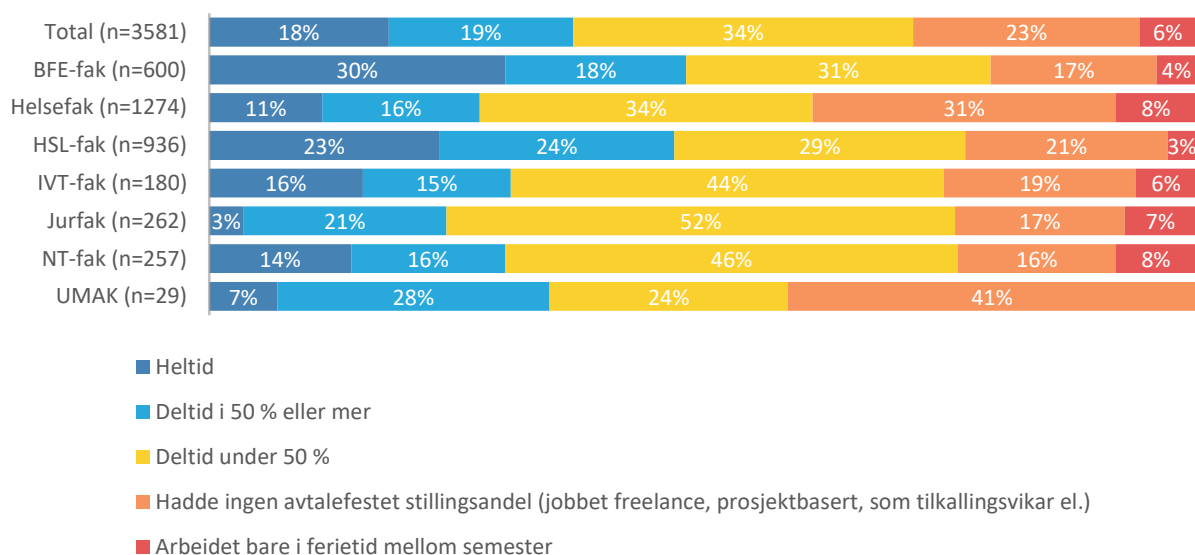
De fleste kandidatene som arbeidet ved siden av studiene, hadde en stillingsandel under 50 prosent. Dessuten var det 6 prosent som bare arbeidet i ferietid mellom semester, altså hadde sommerjobb. Samtidig er mindretallet som arbeidet heltid av en betydelig størrelse: Det gjelder hele 18 prosent av kandidatene som arbeidet ved siden av studiene.

Figur 5.5: Hvor mye arbeidet du ved siden av studiene? Fordelt på fulltid- eller deltidsstudium

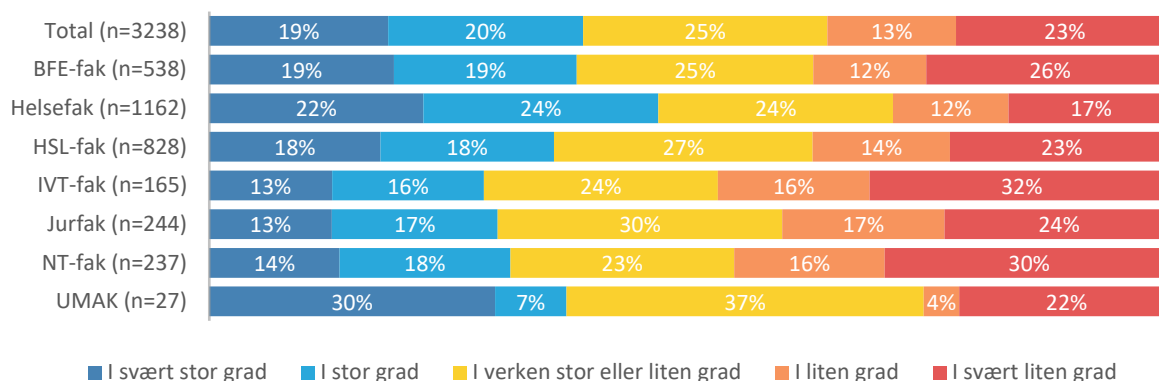
Når spørsmålet om stillingsandel brytes ned på om kandidatene tok graden ved UiT på fulltid eller deltid, ser vi tydelig at de som *studerte på deltid*, i langt større grad *arbeidet på heltid*, hele 60 prosent. Kun 9 prosent av de som studerte på fulltid, jobbet også på heltid – en kombinasjon som utvilsomt krever høy arbeidskapasitet og personlig drivkraft. I neste figur vil vi se at andelen som arbeidet mye ved siden av studiene, også varierer med kandidatenes fakultetstilhørighet.

Figur 5.6: Hvor mye arbeidet du ved siden av studiene? Fordelt på fakultet

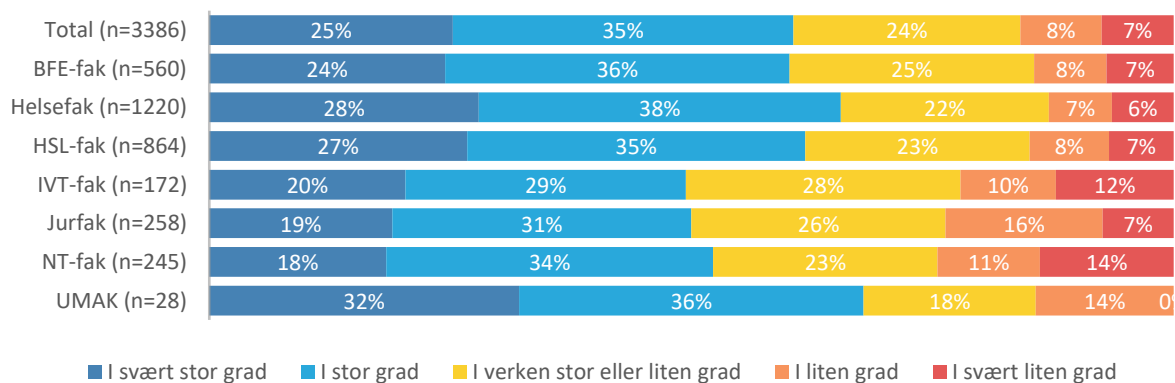
Blant fakultetene er andelen som jobbet heltid, størst ved BFE og HSL-fak, men her er det også en god del kandidater som tok graden sin på deltid (ref. figur 2.2). Kandidater ved UMAK jobbet i større grad *ad hoc* – 41 prosent arbeidet uten en avtalefestet stillingsandel.

Figur 5.7: I hvilken grad bidro arbeid under studiene til at du fikk din første jobb? Fordelt på fakultet

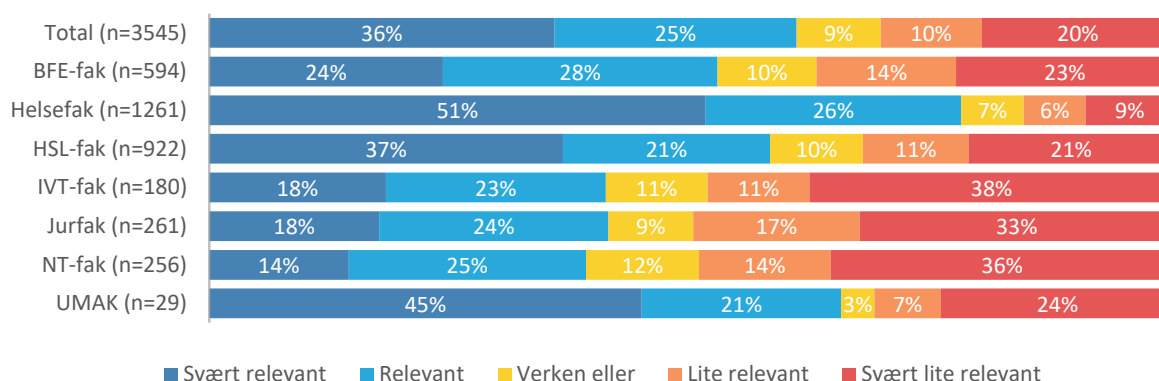
Som vi var inne på i starten av kapittelet, kan arbeid under studiene være en døråpner for videre muligheter på arbeidsmarkedet. 39 prosent av kandidatene svarer at jobben de hadde under studiene, i stor eller svært stor grad bidro til at de fikk sin første jobb. Arbeid under studiene ser ut til å være spesielt viktig for kandidater fra Helsefak, hvor 46 prosent mener at arbeidet i stor eller svært stor grad bidro til at de fikk jobb etter avsluttet utdanning. Realistene ved IVT-fak og NT-fak, som hadde den laveste andelen i jobb under studiene, er også blant de som i minst grad opplever et slikt døråpner-utbytte av å jobbe ved siden av studiene.

Figur 5.8: I hvilken grad mener du arbeid under studiene har vært nyttig for deg i arbeidshverdagen? Fordelt på fakultet

Kandidatene ble også spurt om arbeidserfaringen de fikk under studiene har vært *nyttig i arbeidshverdagen* etter studietiden. 60 prosent av kandidatene mener arbeidserfaringen i stor eller svært stor grad har vært nyttig i arbeidshverdagen. Andelen som mener at arbeidserfaringen i studietiden ikke har vært nyttig for arbeidshverdagen senere, er størst blant kandidatene med bakgrunn fra Jurfak. Det bør ses i sammenheng med svarene på neste spørsmål – der en relativt høy andel Jurfak-kandidater (50 prosent) oppgir at jobben de hadde i studietiden ikke var relevant for studiene (ref. figur 5.9).

Figur 5.9: Hvor relevant for studiene var arbeidet du hadde ved siden av? Fordelt på fakultet

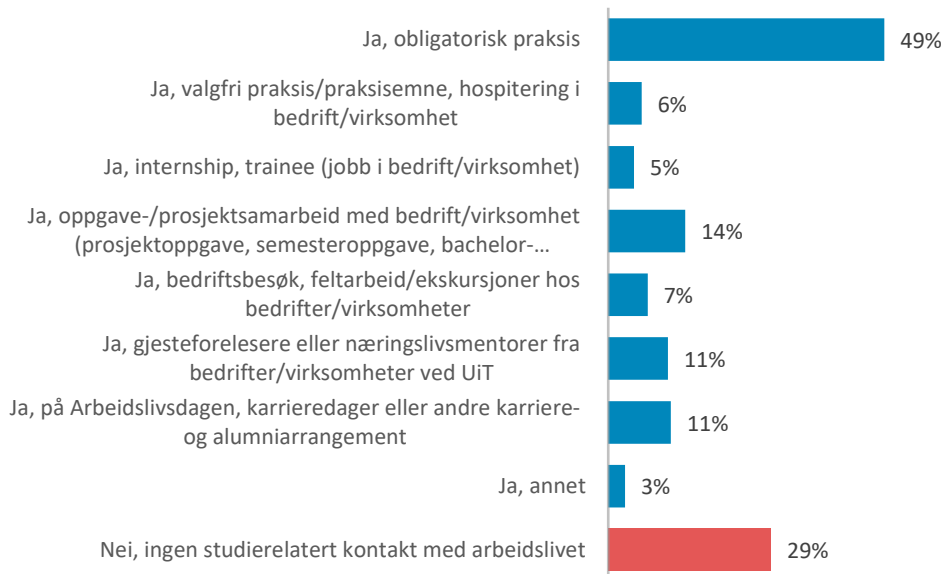
Majoriteten av kandidatene (61 prosent) vurderer arbeidet de hadde ved siden av studiene som enten relevant eller svært relevant, mot 30 prosent som mener arbeidet var lite eller svært lite relevant. Kandidater fra Helsefak og UMAK hadde de *mest* studierelevante jobbene. På andre enden av skalaen finner vi som nevnt kandidatene fra Jurfak, men også IVT- og NT-kandidatene.

Vi finner også at det er en del variasjon med hensyn til studierelevante jobber innad i fakultetene. Ved HSL hadde en høy andel ved både Institutt for barnevern og sosialt arbeid og Institutt for lærerutdanning og pedagogikk relevant jobb (hhv. 72 prosent og 66 prosent), mens andelen var langt lavere ved Institutt for samfunnsvitenskap (42 prosent). Også ved NT-fakultetet ser vi store variasjoner. Mens 61 prosent av kandidatene ved Institutt for informatikk hadde studierelevant jobb, gjaldt dette 41 prosent av kandidatene ved Institutt for fysikk og teknologi og kun 8 prosent av kandidatene ved Institutt for geovitenskap. Vi antar at en viktig årsak til mye av forskjellene mellom de ulike instituttene ligger i hvor lett det er å anskaffe deltidsarbeid eller engasjement på avtalebasis innenfor ulike bransjer, samt hvor lett det er å kombinere disse jobbene med utdanningen man tar. Vi vil for eksempel anta at det er enklere å anskaffe og påta seg deltidsarbeid som lærer ved en skole, enn det er som byggeteknikker innenfor bygg og anleggsbransjen.

Studierelatert kontakt med arbeidslivet

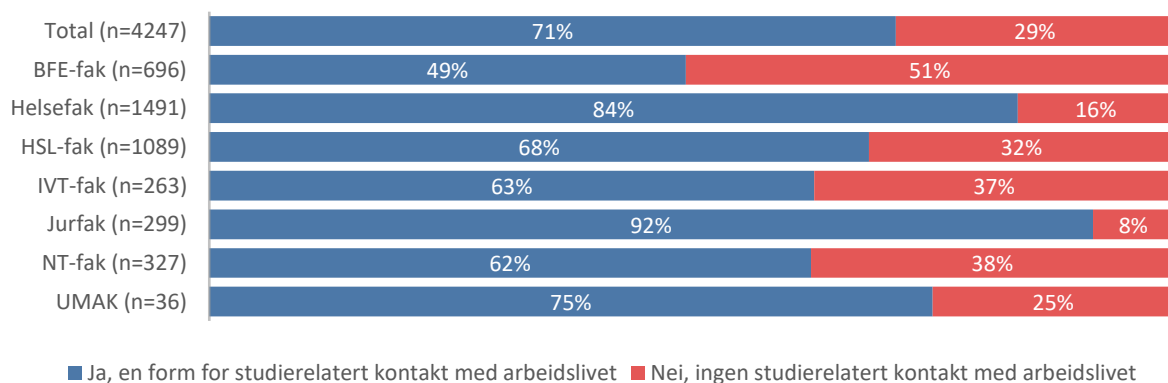
Dette kapittelet har til nå fokusert på kandidatenes erfaring med ordinært arbeid under studiene. Kandidatene ble imidlertid også spurt om de hadde en eller annen form for *studierelatert kontakt med arbeidslivet* i løpet av studietiden sin (figur 5.10). På dette spørsmålet hadde kandidaten mulighet til å krysse av for flere alternativer.

Figur 5.10: Hadde du studierelatert kontakt med arbeidslivet i løpet av studietiden din ved UiT? Flere svar mulig. (N=4247)

Vi ser at kandidatene har hatt kontakt med arbeidslivet på mange ulike vis, der obligatorisk praksis er det vanligste (og som gjelder halvparten av kandidatene). Utover dette, er det 11-14 prosent som oppgir at de har hatt oppgavesamarbeid med ekstern virksomhet/bedrift, kontakt med gjesteforelesere eller næringslivsmentorer fra bedrifter ved UiT eller vært på et «karrieredag»- eller alumniarrangement. Færre har hatt studierelatert kontakt av typen bedriftsbesøk, hospitering i bedrift og internships. 29 prosent oppgir at de ikke har hatt noen former for studierelatert kontakt med arbeidslivet.

Figur 5.11: Hadde du studierelatert kontakt med arbeidslivet i løpet av studietiden din ved UiT? Fordelt på fakultet

Dersom vi undersøker alle former for studierelatert kontakt med arbeidslivet under ett, finner vi at andelen som har hatt slik kontakt er desidert høyest ved Jurfak og Helsefak, med hhv. 92 og 84 prosent. BFE-kandidatene skiller seg ut, der halvparten av kandidatene ikke har hatt noen former for studierelatert kontakt med arbeidslivet.

Tabell 5.1: Hadde du studierelatert kontakt med arbeidslivet i løpet av studietiden din ved UiT? Fordelt på fakultet. Flere svar mulig.

	Ja, obligatorisk praksis	Ja, valgfri praksis, hospitering	Ja, internship, trainee	Ja, oppgave med bedrift	Ja, bedriftsbesøk, feltarbeid, etc.	Ja, gjesteforeleser, næringslivsmentor	Ja, karriere-arrangement	Ja, annet	Nei
Total (n=4247)	49 %	6 %	5 %	14 %	7 %	11 %	11 %	3 %	29 %
BFE-fak (n=696)	5 %	5 %	3 %	24 %	14 %	18 %	18 %	3 %	51 %
Helsefak (n=1491)	77 %	9 %	1 %	8 %	3 %	6 %	3 %	3 %	16 %
HSL-fak (n=1089)	53 %	4 %	2 %	9 %	4 %	6 %	4 %	3 %	32 %
IVT-fak (n=263)	2 %	2 %	8 %	43 %	16 %	18 %	22 %	2 %	37 %
Jurfak (n=299)	84 %	3 %	30 %	3 %	3 %	14 %	35 %	2 %	8 %
NT-fak (n=327)	11 %	3 %	9 %	18 %	17 %	23 %	26 %	3 %	38 %
UMAK (n=36)	31 %	8 %		19 %	3 %	14 %	3 %	14 %	25 %

Når vi bryter tallene ned på enkeltaktiviteter, ser tydelig at kandidater ved de ulike fakultetene driver med ulike aktiviteter. For det første ser vi at hele 84 og 77 prosent av kandidatene ved henholdsvis Jurfak og Helsefak hadde obligatorisk praksis. I tillegg til å gjennomføre praksis har også en relativt høy andel Jurfak-kandidater, 30 prosent, gjennomført et internship eller vært trainee ute i en ekstern virksomhet. Jurfak ved UiT skiller seg fra landets øvrige juridiske læresteder som det eneste som tilbyr praksis til alle jusstudentene.

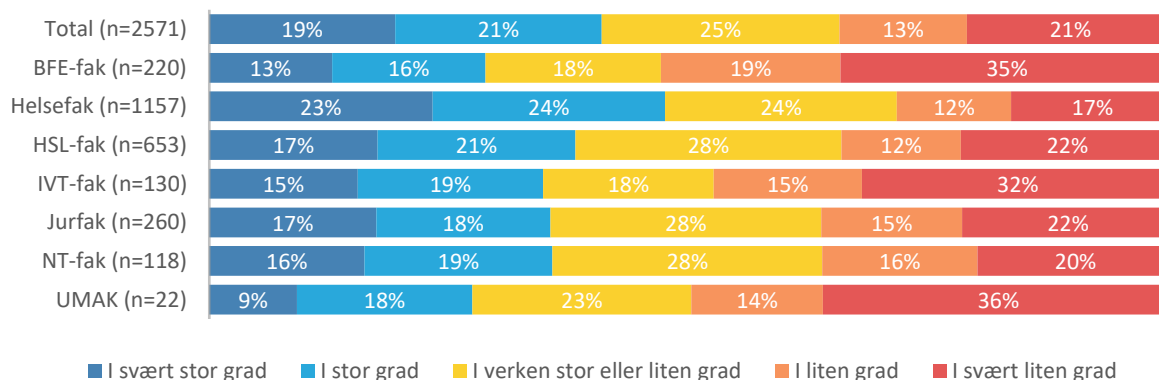
Halvparten av HSL-kandidatene hadde også obligatorisk praksis, men her er det primært Institutt for lærerutdanning og pedagogikk og Institutt for barnevern og sosialt arbeid som drar snittet opp, med henholdsvis 72 og 86 prosent. Andelen er betydelig lavere for øvrige institutt ved HSL, med 30 prosent ved Institutt for språk og kultur, 25 prosent ved Institutt for arkeologi, historie, religionsvitenskap og teologi, og 9 prosent ved Institutt for reiseliv og nordlige studier.²² Ved de resterende fire instituttene/sentrene ved HSL, er andelen 4 prosent eller lavere.

Rundt en tredjedel av UMAK-kandidatene hadde også obligatorisk praksis, og det gjelder særlig kandidatene med bakgrunn fra Musikkonservatoriet (55 prosent). Ved NT-fakultetet oppgir 11 prosent å ha hatt obligatorisk praksis, og andelen dras opp av blant annet Institutt for fysikk og teknologi hvor nesten halvparten (45 prosent) svarer at de har en slik praksis. Dette er ellers ikke så vanlig ved de øvrige fakultetene ved UiT.

Oppgavesamarbeid med en ekstern virksomhet er spesielt vanlig for kandidater ved IVT-fakultet hvor 43 prosent av kandidatene oppgir å ha hatt et slikt samarbeid. En god andel av kandidatene ved BFE- og NT-fakultetet har også hatt oppgavesamarbeid, henholdsvis 24 og 18 prosent.

²² Praksisandelen ved Institutt for språk og kultur trekkes opp ved at studier i medie- og dokumentasjonsvitenskap har obligatorisk praksis. Ved Institutt for reiseliv og nordlige studier er det på enkelte bachelorstudier obligatorisk med praksis eller innovasjonsoppgave i bedrift/virksomhet.

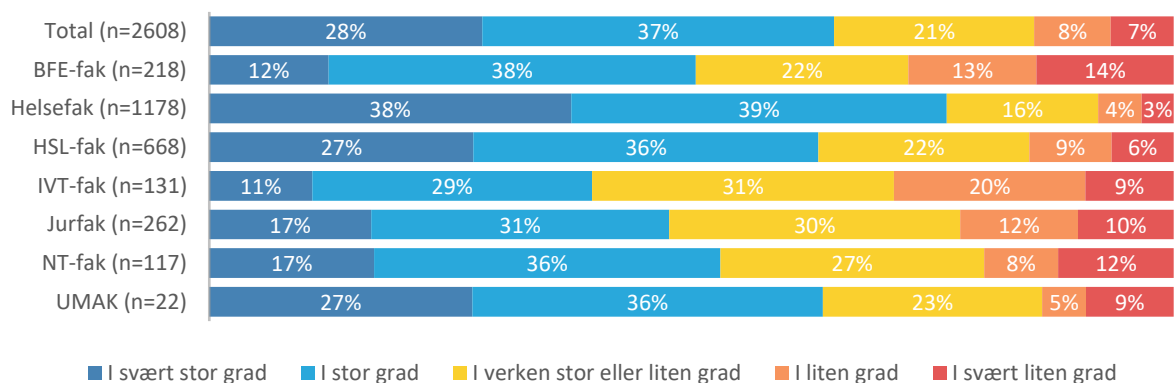
Figur 5.12: I hvilken grad mener du at den studierelaterte kontakten med arbeidslivet bidro til at du fikk din første jobb? Fordelt på fakultet

Vi har undersøkt hvorvidt UIT-kandidatene opplever at den studierelaterte kontakten med arbeidslivet har bidratt til at de fikk sin første jobb. Det mener 40 prosent at stemmer, i stor eller svært stor grad. Særlig er det kandidater med bakgrunn fra Helsefak som mener at kontakten var av en slik betydning.

Vi erkjenner at det er vesentlig forskjell mellom de ulike formene for studierelatert kontakt. Det er rimelig å anta at de mer forpliktende formene for kontakt, som praksis i bedrift/virksomhet, trolig gir et større utbytte i jobbsammenheng sammenlignet med kontaktformer med lavere terskel, som deltakelse på karriere- og alumn-arrangement.

Figur 5.13: I hvilken grad mener du at den studierelaterte kontakten med arbeidslivet har vært nyttig for deg i din arbeidshverdag? Fordelt på fakultet

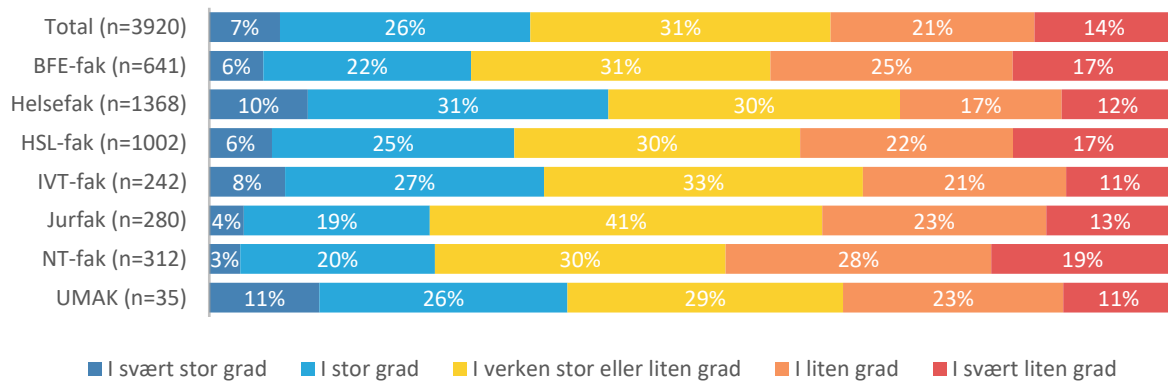

En klar majoritet av kandidatene som har hatt studierelatert kontakt med arbeidslivet, totalt 65 prosent, mener at dette har vært nyttig i arbeidshverdagen. Hele 77 prosent av kandidatene ved Helsefak mener dette, i stor eller svært stor grad. Kandidatene ved IVT-fak mener i noe mindre grad at kontakten har vært nyttig i arbeidshverdagen, sammenliknet med kandidatene ved øvrige fakultet.

Karriere etter studiene

Kandidatene ble også spurt om i hvilken grad de opplevde at karrierelaterte tema som studiets arbeidslivsrelevans og arbeidsmuligheter ble vektlagt i studiene.

Figur 5.14: I hvilken grad mener du karriererelaterte tema som studiets arbeidslivsrelevans og arbeidsmuligheter ble vektlagt i studiene? Fordelt på fakultet

De fleste kandidater opplever at dette ikke ble vektlagt i særlig grad. Vi observerer imidlertid noe variasjon mellom fakultetene, der kandidater ved Helsefak i størst grad mener at informasjon om studienes arbeidslivsrelevans og arbeidsmuligheter har blitt vektlagt, mens kandidatene ved Jurfak og NT-fak i minst grad mener dette.

Kapittel 6:

Rekruttering, arbeidssted og kompetansemobilitet

I dette kapittelet ser vi på rekruttering og arbeidslivsmobilitet fra et geografisk perspektiv, nemlig hvor UiT rekrutterer kandidater fra og hvor ferdigutdannede får seg jobb. Til slutt redegjør vi også for hvor mange kandidater som behersker samisk språk, og hvem disse kandidatene er.

Kandidatenes hjemsted

Kandidatene, inkludert dem som for tiden ikke er i arbeid, ble spurt om hva som var deres hjemstedsfylke da de fullførte siste året av ungdomsskolen. I oversikten er fylker sør for Trøndelag slått sammen til større geografiske enheter.

Tabell 6.1: Hva var ditt hjemstedsfylke da du gikk siste år på ungdomsskolen? ²³

	Andel	N
Finmark	12 %	546
Troms	33 %	1557
Nordland	16 %	768
Trøndelag	4 %	187
Vestland og Møre og Romsdal	5 %	244
Rogaland og Agder	5 %	230
Oslo, Akershus, Buskerud, Østfold, Telemark og Vestfold	13 %	624
Innlandet	2 %	117
Utenfor Norge	9 %	411

61 prosent av kandidatene hadde hjemsted i Nord-Norge, og flesteparten i Troms. 29 prosent kommer fra øvrige deler av landet, i hovedsak fra Østlandsområdet (Oslo, Akershus, Buskerud, Østfold, Telemark og Vestfold). En relativt betydelig andel, 9 prosent, kommer fra andre land enn Norge. Fordelingen mellom de ulike fylkene er svært lik den vi så i 2021-undersøkelsen.

Kandidater som svarte at de bodde i et nordnorsk fylke da de gikk på ungdomsskolen, ble bedt om å angi hvilken kommune det gjaldt. Tabell 6.2 viser svarene fordelt på nordnorske regioner. Her gjengir vi både prosentvis andel *innenfor* Nord-Norge og andel totalt (når kandidater fra utlandet og andre deler av Norge inkluderes i prosenteringen).

²³ På dette, og etterfølgende geografispørsmål, var det mulig for kandidatene å svare «Svalbard». Svært få kandidater bodde på Svalbard da de gikk siste år på ungdomsskolen, og svært få arbeider der i dag. «Svalbard» er derfor ikke listet opp i denne og etterfølgende tabeller, men svarene inngår i N for analyse

Tabell 6.2: I hvilken kommune bodde du da du gikk siste året på ungdomsskolen? Fordelt på region

	Andel innenfor Nord-Norge	Andel totalt
Øst-Finnmark (N=180)	6 %	4 %
Ávjuvárri (N=54)	2 %	1 %
Vest-Finnmark (N=309)	11 %	7 %
Nord-Troms (N=131)	5 %	3 %
Tromsøregionen (N=876)	31 %	19 %
Midt-Troms (N=259)	9 %	6 %
Sør-Troms (N=268)	9 %	6 %
Ofoten (N=182)	6 %	4 %
Vesterålen (N=148)	5 %	3 %
Lofoten (N=87)	3 %	2 %
Bodø og Salten (N=209)	7 %	4 %
Helgeland (N=131)	5 %	3 %
Totalt (N=2834)	100 %	61 %

Tabellen viser at UiT rekrutterer bredt innenfor de nordnorske områdene. Fordelingen innenfor Nord-Norge viser at flest kandidater kommer fra Tromsøregionen (31 prosent), og deretter Vest-Finnmark (11 prosent), Midt-Troms (9 prosent) og Sør-Troms (9 prosent). På kommunenivå er flest rekruttert til UiT fra Tromsø, Harstad, Alta og Narvik. 47 prosent av kandidatene fra Nord-Norge kommer fra en av disse fire kommunene som rommer de fire hovedcampusene ved UiT. Overordnet sett er fordelingen mellom de ulike regionene omtrent den samme som i 2021-undersøkelsen, men vi merker oss at Tromsøregionen er enda litt mer dominerende. I årets undersøkelse kommer 31 prosent av de nordnorske kandidatene fra denne regionen, mot 27 prosent i 2021.

Tabell 6.3: Hvor utenfor Norge bodde du da du gikk siste året på ungdomsskolen (eller tilsvarende)?

	Andel	N
Norden utenfor Norge	23 %	93
Europa utenfor Norden	32 %	130
Utenfor Europa	46 %	188

Kandidatene som oppgir bosted utenfor Norge mens de gikk på ungdomsskolen, ble bedt om å spesifisere hvilken del av verden dette gjaldt. Nesten halvparten svarte et land utenfor Europa. Videre svarte 32 prosent et europeisk land utenfor Norden, mens 23 prosent svarte Norden. Andelen kandidater fra et nordisk land har økt med 11 prosentpoeng siden forrige undersøkelse.

Nåværende arbeidssted

Vi spurte kandidatene som for tiden er i arbeid, om hvilket fylke de arbeider i.

Tabell 6.4: Hvor arbeidet du pr. 15. april 2024?

	Andel	N
Finnmark	10 %	416
Troms	42 %	1724
Nordland	11 %	451
Trøndelag	5 %	205
Vestland og Møre og Romsdal	5 %	205
Rogaland og Agder	4 %	183
Oslo, Akershus, Buskerud, Østfold, Telemark og Vestfold	17 %	709
Innlandet	2 %	70
Utenfor Norge	4 %	145

Majoriteten, 63 prosent, arbeider i Nord-Norge – og særlig i Troms. 33 prosent arbeider i øvrige deler av landet, i hovedsak i Oslo, Akershus, Buskerud, Østfold og Vestfold. 4 prosent arbeider utenfor Norge.

Sammenlignet med 2021-undersøkelsen, opplever alle de tre nord-norske fylkene en liten nedgang på dette spørsmålet, hhv. 1 prosentpoeng for Finnmark og Nordland og 2 prosentpoeng for Troms. Dersom vi avgrenser analysene til kandidater som ble uteksaminert i 2021/2022, er tallene identiske for Finnmarks del. I Nordland er det 12 prosent av 2020-kandidatene som for tiden arbeider i fylket, mot 10 prosent av 2021/2022-kandidatene. I Troms er det 40 prosent av 2020-kandidatene som arbeider der, mot 43 prosent av 2021/2022-kandidatene.

Tabell 6.5: I hvilken kommune? Fordelt på region

	Andel innenfor Nord-Norge	Andel totalt
Øst-Finnmark (N=97)	4 %	2 %
Ávjúvárri (N=22)	1 %	1 %
Vest-Finnmark (N=292)	11 %	7 %
Nord-Troms (N=58)	2 %	1 %
Tromsøregionen (N=1311)	51 %	32 %
Midt-Troms (N=136)	5 %	3 %
Sør-Troms (N=211)	8 %	5 %
Ofoten (N=118)	5 %	3 %
Vesterålen (N=76)	3 %	2 %
Lofoten (N=39)	2 %	1 %
Bodø og Salten (N=149)	6 %	4 %
Helgeland (N=63)	2 %	2 %
Totalt (N=2572)	100 %	63 %

Når vi undersøker hvor i Nord-Norge kandidatene arbeider, ser vi at halvparten oppgir Tromsøregionen. I tillegg er det 11 prosent som arbeider i Vest-Finnmark og 8 prosent i Sør-Troms.

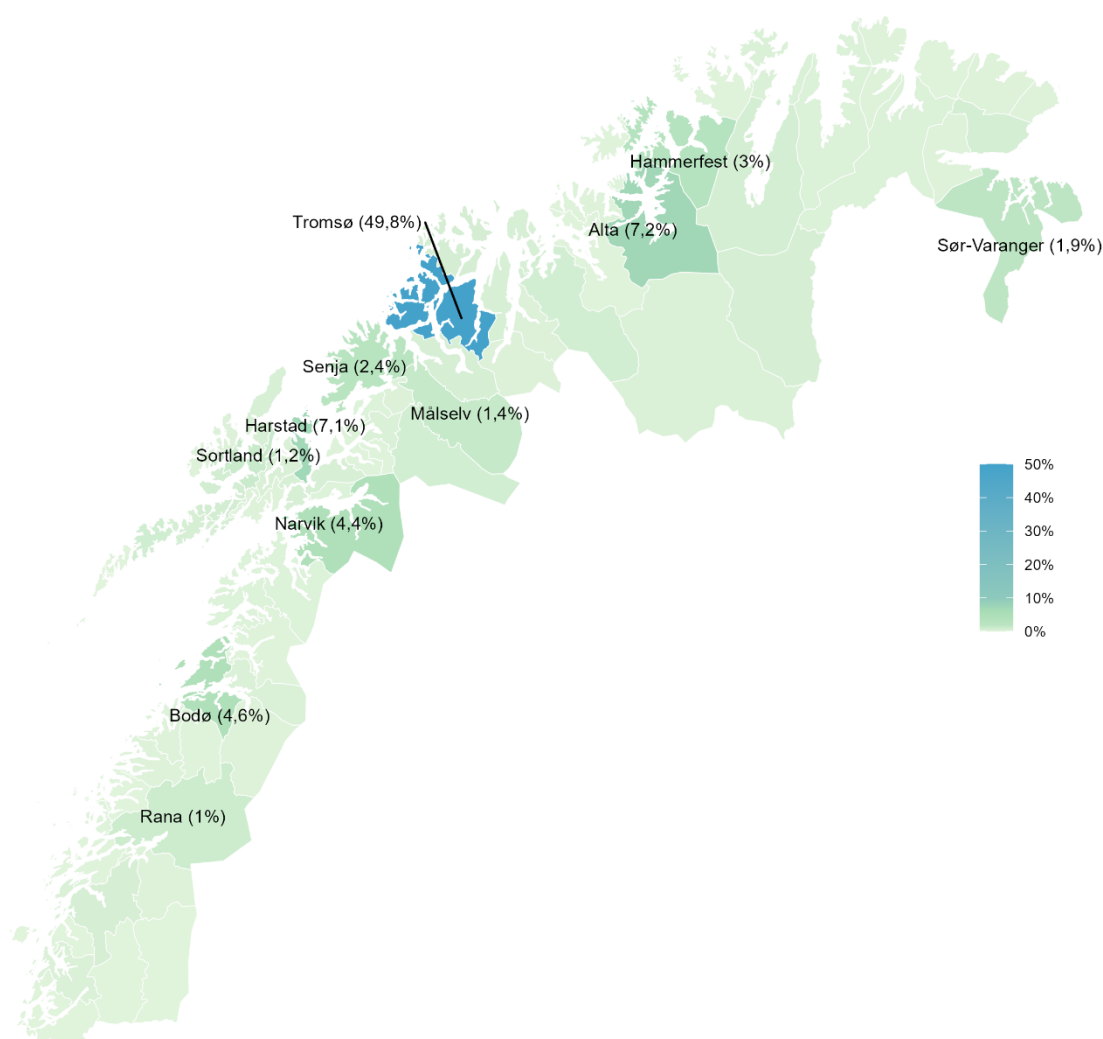
Tabell 6.6: Hvor utenfor Norge?

	Andel	N
Norden utenfor Norge	35 %	51
Europa utenfor Norden	34 %	49
Utenfor Europa	31 %	45

Av de relativt få som arbeider utenfor Norges grenser, er fordelingen på områdene Norden utenfor Norge, Europa utenfor Norden og utenfor Europa nokså lik.

Kartet under viser hvordan kandidater som for tiden arbeider i Nord-Norge, fordeler seg mellom de ulike kommunene i landsdelen. Prosentandeler for utvalgte kommuner trekkes frem.

Figur: Kart over nåværende arbeidssted for kandidater i Nord-Norge

Geografisk mobilitet

Tabell 6.7 under viser fordelingen av hjemsted før studier og arbeidssted nå, fordelt på fylkene i Nord-Norge og ellers fordelt på landsdel. Merk at vi i denne og påfølgende oversikter **kun inkluderer de kandidatene som er i arbeid (inkl. i permisjon fra jobb)**, og som har svart på begge de geografiske spørsmålene som inngår i analysene. *Hjemsted før studier* viser hvor UiT rekrutterer studenter fra,

mens *Arbeidssted nå* viser hvor kandidatene i dag arbeider og bor. *Nettogevinst* viser således hvor stor andel ferdigutdannede (i prosentpoeng) hvert fylke eller landsdel har «vunnet» eller «tapt».

Tabell 6.7: Hjemsted før studier og arbeidssted nå, fordelt på fylke og landsdel (N=4109)

	Hjemsted før studier	Arbeidssted nå	Nettogevinst
Finnmark	12 %	10 %	-2 %
Troms	34 %	42 %	8 %
Nordland	17 %	11 %	-6 %
Trøndelag	4 %	5 %	1 %
Vestland og Møre og Romsdal	5 %	5 %	0 %
Rogaland og Agder	5 %	4 %	0 %
Oslo, Akershus, Buskerud, Østfold, Telemark og Vestfold	12 %	17 %	5 %
Innlandet	2 %	2 %	-1 %
Utenfor Norge	8 %	4 %	-5 %

Tabellen viser en nettoinnflytting til Nord-Norge på 0 prosentpoeng: 63 prosent av kandidatene som er i arbeid bodde i Nord-Norge før studier, mot 63 prosent etter studier.

Vi ser tydelig at av alle regionene er det kun Troms og det større Østlandsområdet (Oslo, Akershus, Buskerud, Østfold, Telemark og Vestfold) som oppnår en nettogevinst av betydning (hhv.+8 og +5 prosentpoeng). Trøndelag opplever også en nettogevinst, men den er på 1 prosentpoeng og beskjeden. Det største nettotapet, på -6 prosentpoeng, kommer fra Nordland. Nettotapet fra Finnmark er på -2 prosentpoeng.

Sammenlignet med 2021 finner vi at hovedtrekkene når det gjelder geografisk mobilitet i de nordnorske fylkene står ved lag. Nettotilflyttingen til Troms er noe lavere nå sammenlignet med forrige undersøkelse, med +13 prosentpoeng i 2021 mot +8 prosentpoeng i 2024. Deler av dette skyldes den tidligere nevnte endringen i utvalgssammensetning, for vi ser at nettogevinsten for kandidater med avgangår i 2021 og 2022 er +9,8 prosentpoeng, mot +6,7 prosent for 2020-kandidatene. Nordland hadde et nettotap på -7 prosentpoeng i 2021 mot -6 prosentpoeng i 2024, mens 2024-tallene for Finnmark er like dem vi så i 2021.

Tabell 6.8: Hjemsted før studier og arbeidssted nå, fordelt på regionrådregion (N=4070)

	Hjemsted før studier	Arbeidssted nå	Nettogevinst
Øst-Finnmark	4 %	2 %	-1,7 %
Ávjuvárri	1 %	1 %	-0,6 %
Vest-Finnmark	7 %	7 %	0,1 %
Nord-Troms	3 %	1 %	-1,5 %
Tromsøregionen	19 %	32 %	12,8 %
Midt-Troms	6 %	3 %	-2,6 %
Sør-Troms	6 %	5 %	-0,9 %
Ofoten	4 %	3 %	-1,2 %
Vesterålen	3 %	2 %	-1,4 %
Lofoten	2 %	1 %	-1,0 %
Bodø og Salten	5 %	4 %	-0,9 %
Helgeland	3 %	2 %	-1,2 %
Trøndelag	4 %	5 %	0,9 %
Vestland og Møre og Romsdal	5 %	5 %	-0,1 %
Rogaland og Agder	5 %	4 %	-0,1 %
Oslo, Akershus, Buskerud, Østfold, Telemark og Vestfold	13 %	17 %	4,6 %
Innlandet	2 %	2 %	-0,7 %
Utenfor Norge	9 %	4 %	-5,0 %

Tabellen over viser en detaljert geografisk nedbrytning for de nordnorske områdene. Vi ser tydelig at det er Tromsøregionen som i størst grad tiltrekker seg kandidater som forblir i arbeidsmarkedet etter studiene. Her er nettogevinsten på 13 prosentpoeng, mens det er flyttebalanse for Vest-Finnmark, og de andre regionene opplever et nettotap. Det gjelder særlig Midt-Troms (med et tap på -2,6 prosentpoeng), Øst-Finnmark (-1,7 prosentpoeng), Nord-Troms (-1,5 prosentpoeng) og Vesterålen (-1,4 prosentpoeng).

Vi finner ellers at det er en sammenheng mellom studiested og regionen hvor kandidatene får arbeid. 40 prosent av kandidatene som tok hoveddelen av sitt studieprogram ved campus i Tromsø, arbeider nå i Tromsø-regionen. Ytterligere 7 prosent arbeider andre steder i Troms. Dette gjelder også for andre deler av Nord-Norge: 49 prosent av de som tok utdanningen i Alta eller Hammerfest, arbeider nå i Vest-Finnmark, mens 45 prosent av de som tok utdanningen i Harstad eller Narvik, arbeider i Sør-Troms eller Ofoten. Dette innebærer at selv om Sør-Troms og Ofoten begge har et nettotap (ref. tabell 6.8), bidrar likevel studiestedene i disse regionene til at mange kandidater faktisk går inn i det lokale arbeidsmarkedet etter avsluttet studier.

Tabell 6.9: Har du per 15. april 2024 arbeid på det geografiske stedet du ønsker?

	Andel	N
Ja	90 %	3704
Nei	10 %	410

De aller fleste kandidatene, 90 prosent, har fått jobb der de ønsket. De fleste som har flyttet, har med andre ord gjort det av eget ønske.

Fordelt på fakultet finner vi at andelene som ikke har fått jobb på ønsket sted, er noe høyere ved NT-fakultetet enn øvrige fakultet (14 prosent). Men forskjellene mellom fakultetene er forholdsvis små.

Tabell 6.10: Hvor ønsker du helst å arbeide?

	Andel	N
Finnmark	5 %	20
Troms	26 %	106
Nordland	10 %	40
Trøndelag	4 %	16
Vestland og Møre og Romsdal	5 %	22
Rogaland og Agder	5 %	20
Oslo, Akershus, Buskerud, Østfold, Telemark og Vestfold	34 %	140
Innlandet	2 %	8
Utenfor Norge	8 %	34

Kandidatene som svarte at de ikke hadde fått jobb der de ønsket, ble bedt om å oppgi hvor de helst kunne tenke seg å arbeide. 26 prosent skulle helst arbeidet i Troms og 34 prosent i det større Østlandsområdet. 10 prosent ønsker seg til Nordland, mens 5 prosent ønsker seg til Finnmark.

Omtrent halvparten av kandidatene som ønsker å arbeide et annet sted, kommer fra Nordland, Troms eller Finnmark, og majoriteten av disse kandidatene ønsker å returnere til sitt eget hjemfylke. Rundt 30 prosent av kandidatene som *ønsker å arbeide* i Oslo, Akershus, Buskerud, Østfold, Telemark og Vestfold, kommer fra Nord-Norge, og ytterligere 40 prosent er hjemmehørende i Østlandsregionen.

Kandidatene som ønsket seg å arbeide i Nord-Norge, ble bedt om å spesifisere hvilke region de helst kunne tenke seg å arbeide i. Rundt halvparten av kandidatene som ønsker å arbeide i Nord-Norge, oppgir Tromsø og omegn som sin ønskede arbeidsregion.

Tabell 6.11: Hva er viktigste årsak til at du ikke jobber på det geografiske stedet du ønsker?

	Andel	N
Få relevante ledige jobber for min utdanningsbakgrunn	48 %	195
Ektefelle/samboers mulighet til jobb	7 %	30
Ektefelle/samboer tar utdanning	4 %	16
Familiesituasjon	10 %	40
Boligsituasjon/huspriser	8 %	33
Helsemessige årsaker	1 %	3
Venter på å overta bedrift/virksomhet	0 %	1
Venter på muligheter til å starte bedrift/virksomhet	1 %	5
Andre årsaker	21 %	86

Halvparten av kandidatene som ikke arbeider i sitt ønskede fylke eller region, oppgir at det er for få relevante ledige stillinger for deres utdanningsbakgrunn. Totalt 21 prosent oppgir årsaker relatert til ektefelle/samboers livssituasjon eller familiesituasjon generelt. 21 prosent oppgir også «andre årsaker».

Samisk språk

Samtlige kandidater ble spurt om hvorvidt de behersker samisk språk. De aller fleste, 93 prosent, har ingen ferdigheter eller forståelse av samisk språk. 7 prosent av kandidatene oppgir å ha en eller annen form for samisk språkforståelse: som å beherske samisk både muntlig og skriftlig (2 prosent), forstå

når noen andre snakker samisk (5 prosent) eller (kun) beherske samisk muntlig (under 0 prosent). Dette er omtrent som i 2021, da 8 prosent oppga å kunne skrive, snakke eller forstå noe samisk.

Tabell 6.12: Behersker du samisk språk?

	Andel	N
Ja, både skriftlig og muntlig	2 %	92
Ja, muntlig	0 %	21
Nei, men forstår noe når andre snakker samisk	5 %	225
Nei	93 %	4347

Av disse kandidatene er 89 prosent i jobb (eller i permisjon fra jobb). 80 prosent jobber i Nord-Norge, med 39 prosent i Troms, 36 prosent i Finnmark og 5 prosent i Nordland. 8 prosent bor i det større Østlandsområdet. Brutt ned på regionrådsregioner finner vi at de fleste samisk-språklige kandidatene som **bor i Nord-Norge**, har sitt arbeidssted i Tromsøområdet (36 prosent), deretter Vest-Finnmark (25 prosent), Øst-Finnmark (11 prosent) og Avjuvarre (9 prosent).

Sammenlignet med den øvrige kandidatmassen er det det en litt større andel som har tatt utdanningen sin ved Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, sammenlignet med de øvrige kandidatene, men ellers er det få nevneverdige forskjeller.

Kapittel 7:

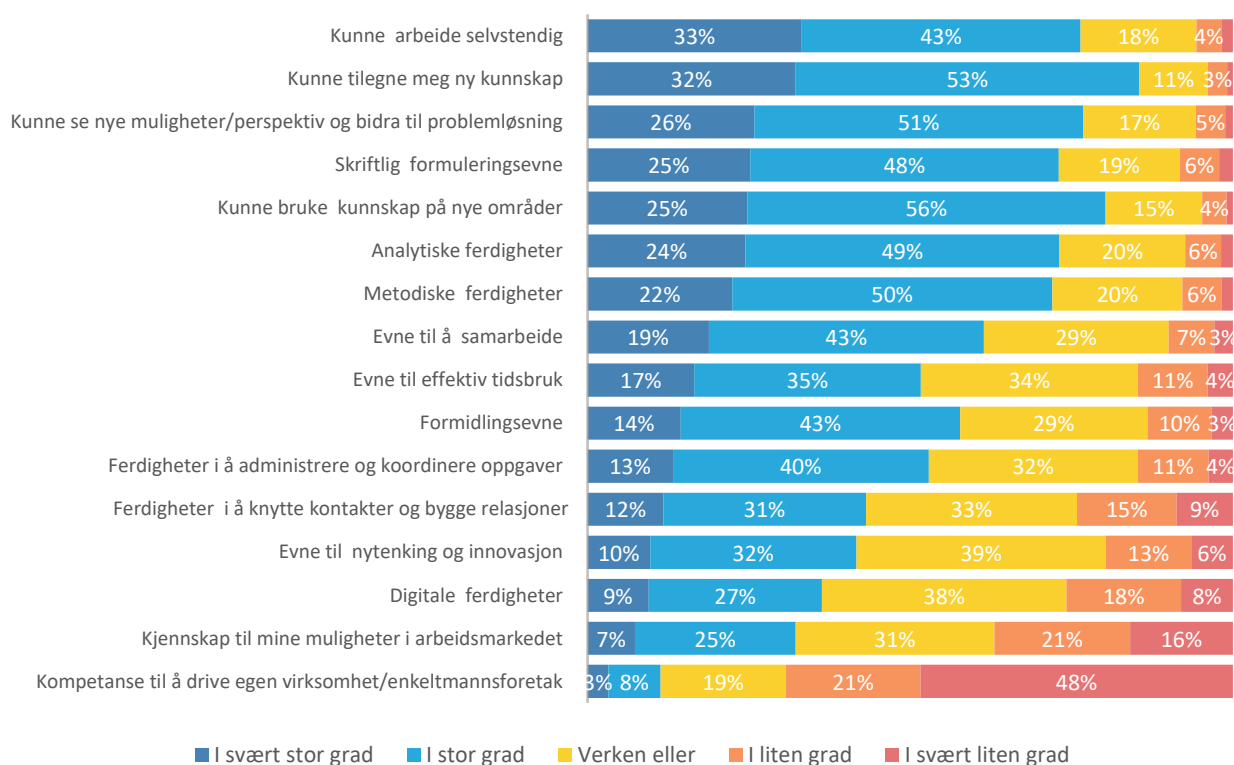
Vurderinger av studiene ved UiT

I dette kapittelet tar vi for oss kandidatenes vurderinger av hvilke ferdigheter og kvalifikasjoner de har oppnådd gjennom studiet, og deres overordnede vurderinger av studiet.

Kvalifikasjoner og ferdigheter

Kandidatene ble bedt om å vurdere i hvilken grad studiene har gitt dem bestemte jobberelaterte ferdigheter, og resultatet fremgår av figur 7.1 under.

Figur 7.1: I hvilken grad mener du at studiene ved UiT har gitt deg følgende kvalifikasjoner og ferdigheter? (N=4580-4597)

De aller fleste oppgir at studiene har gitt dem evnen til å tilegne seg ny kunnskap, arbeide selvstendig, analytiske og metodiske ferdigheter og skriftlig formuleringssevne, m.m. En noe mindre andel oppgir at studiet har gitt dem evner til å samarbeide, bruke tiden effektivt og knytte kontakter og bygge relasjoner. Færre kandidater mener studiet har gitt dem evner for nyskaping og innovasjon, digitale ferdigheter og kjennskap til egne muligheter i arbeidslivet. Svært få mener studiet har gitt dem kompetanse til å drive egen virksomhet/enkeltpersonsforetak.

Kort oppsummert ser vi et mønster hvor de aller fleste kandidatene opplever at de har fått faglig kunnskap og evnen til å bruke og formidle dem, en noe mindre andel mener de har tilegnet seg

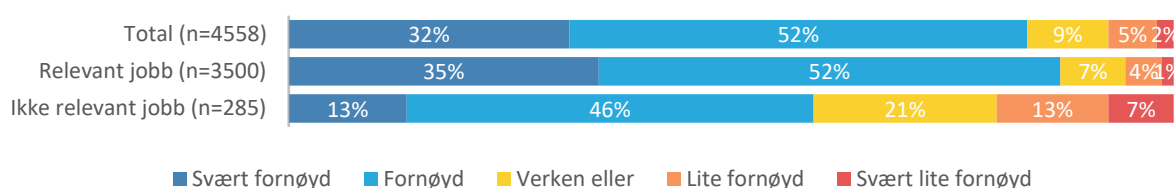
mellommenneskelige egenskaper gjennom studiet, mens de færreste har fått evner til innovasjon og å skape sin egen virksomhet.

Vi merker oss at disse vurderingene er svært stabile over tid, og det er ingen nevneverdige forskjeller fra 2021-utgaven av rapporten.

Vurdering av studiet

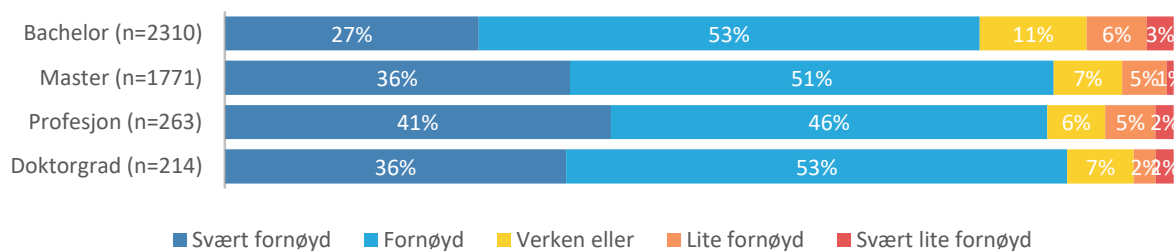
De aller fleste kandidatene er fornøyd med utdannelsen de har tatt ved UiT. I alt svarer 52 prosent at de er *fornøyd*, og 32 prosent svarer at de er *svært fornøyd* med utdanningen de har tatt. Det er på linje med slik kandidatene fra UiT har svart i tidligere undersøkelser.

Figur 7.2: Alt i alt, hvor fornøyd er du med utdanningen du har tatt ved UiT? Fordelt på jobbrelevans

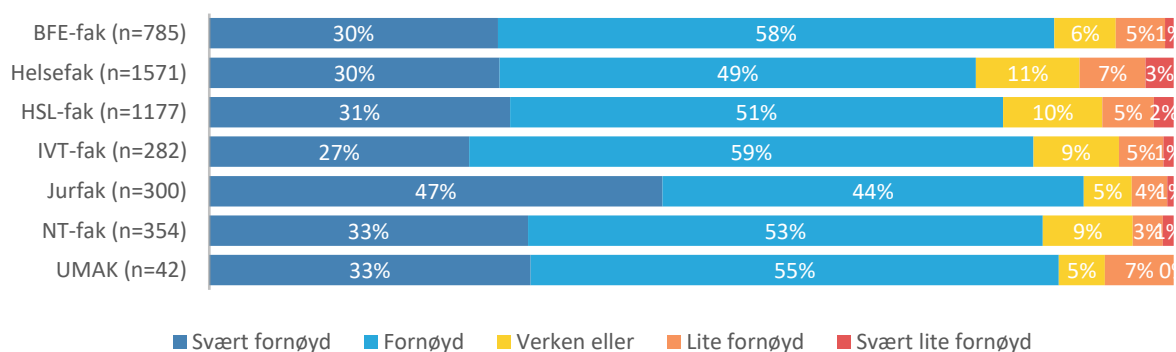
Fra tidligere vet vi at vurderingen kandidatene gir av studiet sitt, henger sammen med hvorvidt de lykkes i å få relevant arbeid etter avsluttet utdanning. Når vi skiller mellom de som har relevant jobb og de som ikke har det, ser vi at de med ikke-relevant jobb gir en lavere vurdering av utdanningen ved UiT. Godt over halvparten av disse kandidatene oppgir likevel at de er fornøyd med utdanningen de har tatt.

Figur 7.3: Alt i alt, hvor fornøyd er du med utdanningen du har tatt ved UiT? Fordelt på grad

Det er ikke spesielt store forskjeller mellom hvordan kandidater med ulike gradsnivå vurderer utdanningen sin fra UiT. Vi ser imidlertid en tendens i retning av at kandidater med mastergrad og høyere er noe mer fornøyd med utdanningen, sammenlignet med kandidater som har tatt en bachelorgrad.

Figur 7.4: Alt i alt, hvor fornøyd er du med utdanningen du har tatt ved UiT? Fordelt på fakultet.

Også når spørsmålet brytes ned på fakultetsnivå, ser vi at forskjellene er relativt beskjedne. Dersom man ser *fornøyd* og *svært fornøyd* under ett, ser vi at Jurfak-kandidater er de mest fornøyde, med 91 prosent, sammenlignet med 79 prosent ved Helsefak. Andelen fornøyde Helsefak-kandidater var større i 2021, da 85 prosent av kandidatene ga positive vurderinger på dette spørsmålet.

Det er en viss variasjon innenfor fakultetene, når vi ser på *fornøyd* og *svært fornøyd* under ett.²⁴ Med HSL-fakultetet finner vi de mest fornøyde kandidatene ved Institutt for samfunnsvitenskap, som gir en vurdering på 90 prosent. Ved Institutt for lærerutdanning og pedagogikk svarer 80 prosent av kandidatene at de er fornøyde. Institutt for reiseliv og nordlige studier har en noe lavere vurdering, med totalt 73 prosent.

Ved Helsefak svarer 89 prosent av kandidatene ved Institutt for farmasi at de er fornøyd, sammenlignet med 76 prosent ved Institutt for psykologi og 72 prosent ved Institutt for helse- og omsorgsfag.

Ved IVT-fakultetet svarer 86 prosent av kandidatene ved Institutt for datateknologi og beregningsorienterte ingeniørfag at de fornøyd med utdanningen de har tatt. Kandidatene ved institutt for datateknologi og beregningsorienterte ingeniørfag gir en vurdering på 76 prosent.

Videre, ved NT-fakultetet, finner vi de mest fornøyde kandidatene ved Institutt for informatikk, hvor hele 95 prosent er fornøyd, sammenlignet med 84 prosent ved Institutt for teknologi og sikkerhet og Institutt for fysikk og teknologi.

²⁴ Merk at vi i følgende gjennomgang ikke trekker frem enkeltinstitutt med svært få kandidater.

IDEAS2EVIDENCE
Bygger kunnskap